Implicarea autorităților locale în furnizarea de servicii sociale de prevenire în aria HIV/SIDA

în județele Bihor, Botoșani, Cluj, Galați, Hunedoara, Sibiu, Suceava, Timiș și în Municipiul București

Romanian Angel Appeal

#sos_project

ORS Observatorul Român de Sănătate

Cuprins

Introducere 1
Contextul național al infecției HIV și al programelor de prevenire 2
Județul Cluj 7
Județul Timiș 13
Județul Sibiu 19
Județul Bihor 23
Județul Hunedoara 26
Județul Galați 29
Județul Suceava 32
Județul Botoșani 35
Municipiul București 38
Concluzii 54
Bune practici în Europa 55
Recomandări 58
Anexa 1 - Fondurile alocate la nivel local și județean în aria HIV/SIDA 59
Anexa metodologică 67

Introducere

Infecția cu virusul imunodeficienței umane (HIV) rămâne în continuare o problemă majoră de sănătate publică în multe colțuri ale lumii, printre care și în România. Cu toate că persoanele infectate cu HIV pot duce o viață normală sub tratament, există multiple bariere care stau în calea atingerii acestui obiectiv.

Mai mult decât atât, există un consens internațional asupra grupurilor populaționale care prezintă cel mai mare risc pentru a contracta HIV, dar și asupra celor mai eficiente acțiuni pentru prevenirea infecției în rândul acestora. Din această perspectivă, intensificarea acțiunilor de prevenire HIV reprezintă cea mai bună soluție pentru combaterea acestei epidemii care a debutat în țara noastră de peste 30 de ani.

Programul Comun al Organizației Națiunilor Unite privind HIV/SIDA (UNAIDS) consideră **bărbații care fac sex cu bărbați** (BSB)**, persoanele implicate în sex comercial, persoanele transgender, consumatorii de droguri injectabile** (CDI) și **persoanele încarcerate** (grupurile vulnerabile) ca fiind cele cinci principale categorii de populații vulnerabile în fața infecției HIV, având adeseori acces limitat la servicii socio-medicale.

Fondul Global de Luptă Împotriva HIV, Tuberculozei și Malariei (Fondul Global) reprezintă un organism financiar internațional care se bazează pe un parteneriat strategic între instituții guvernamentale, societate civilă, sectorul privat și comunitățile afectate de cele trei epidemii. Începând din anul 2003, Fondul Global a alocat României fonduri pentru tratamentul și controlul infecției HIV și a tuberculozei.

Granturile oferite României de către Fondul Global au reprezentat un sprijin important în creșterea capacității naționale de a acționa împotriva epidemiei HIV, totalizând peste 37 milioane de dolari[1]. Majoritatea activităților finanțate de către Fondul Global în România au fost programe inovatoare de prevenire HIV adresate populațiilor vulnerabile și greu accesibile, dezvoltate în parteneriate între Ministerul Sănătății și organizații neguvernamentale.

În acest moment există în implementare un ultim grant oferit de Fondul Global, care însă este concentrat pe tuberculoză și include doar în foarte mică măsură finanțarea prevenirii HIV în rândul grupurilor vulnerabile. Mai precis, componenta HIV s-a încheiat în decembrie 2020, iar din luna martie și până în noiembrie 2021, Ministerul Sănătății finanțează servicii de prevenire în rândul consumatorilor de droguri în cadrul unui contract încheiat cu ARAS și Carusel și cu fonduri din acest ultim grant oferit de Fondul Global. Este un exercițiu prin care Ministerul Sănătății testează modul de lucru prin subcontractare cu organizațiile guvernamentale, în contextul în care este esențial ca toate programele finanțate de Fondul Global să poată fi preluate și continuate prin fonduri publice locale și centrale. În lipsa alocării fondurilor necesare pentru continuarea și îmbunătățirea acțiunilor

[1] https://data.theglobalfund.org/investments/location/ROU/HIV

derulate până în prezent, România se va confrunta în următorii ani cu o creștere semnificativă a numărului de cazuri noi HIV.

Autoritățile locale sunt actori importanți în sănătatea comunității pe care o deservesc. Rolul lor specific în sănătate este menționat în câteva acte normative importante:

- Codul Administrativ specifică faptul că autoritatea locală asigură cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local, printre care și sănătatea;
- OUG 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale;
- Legea 180/2017 privind asistența medicală comunitară.

Acest raport are ca obiectiv principal cuantificarea gradului de implicare în aria HIV/SIDA al autorităților locale din 8 județe (Bihor, Botoșani, Cluj, Galați, Hunedoara, Sibiu, Suceava, Timiș) și Municipiul București, în perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2020. În același timp, raportul prezintă contextul local relevant pentru aria HIV/SIDA, alături de organizațiile neguvernamentale active în această arie și acțiunile desfășurate de acestea în ultimii ani. Metodologia de cercetare este detaliată în anexa metodologică de la finalul documentului.

Contextul național al infecției HIV și al programelor de prevenire

Bazat pe ultima raportare a Compartimentului Pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România, **16.848** de persoane sunt purtătoare ale infecției HIV în țara noastră. Dintre acestea, doar 12.971 (77%) beneficiază de tratament corespunzător[2]. Mai mult de atât, **60% dintre cazurile noi de infecție din țara noastră sunt diagnosticate cu întârziere**[3] din cauza ratei scăzute de testare.

Numărul de cazuri noi de infecție HIV în România este **în creștere** în ultimii ani (Figura 1). Pentru perioada ianuarie 2016 – decembrie 2020, la nivel național au fost înregistrate 3.256 cazuri noi de infecție HIV. Pandemia COVID-19 a avut însă un impact negativ semnificativ asupra accesului grupurilor vulnerabile la servicii de sănătate și suport. Așadar, numărul de cazuri noi diagnosticate cu infecția HIV raportate la nivel național în anul 2020 a înregistrat o scădere bruscă față de anii precedenți, semnalând o **prăbușire a ratei de testare HIV** în contextul pandemiei COVID-19.

Scăderea dramatică a ratei de testare HIV este confirmată chiar de rapoartele anuale ale Compartimentului Pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România, **în anul 2020 efectuându-se cu 30% mai puține teste HIV la grupele de risc** (234.520 teste în anul 2020, față de 334.410 teste în anul 2019). Și mai îngrijorător este faptul că numărul testelor efectuate în rândul CDI, de către Direcțiile de Sănătate Publică județene, în perioada 2007 – 2020 a înregistrat fluctuații masive, ajungând la 0 teste efectuate în anul 2020 (Figura 2).

[2] CNLAS - Infecția HIV/SIDA în România - 31 decembrie 2020
[3] HIV/AIDS surveillance in Europe - ECDC, 2018

Figura 1 – Numărul de cazuri noi de infecție HIV la nivel național, în perioada 2016 – 2020[2]

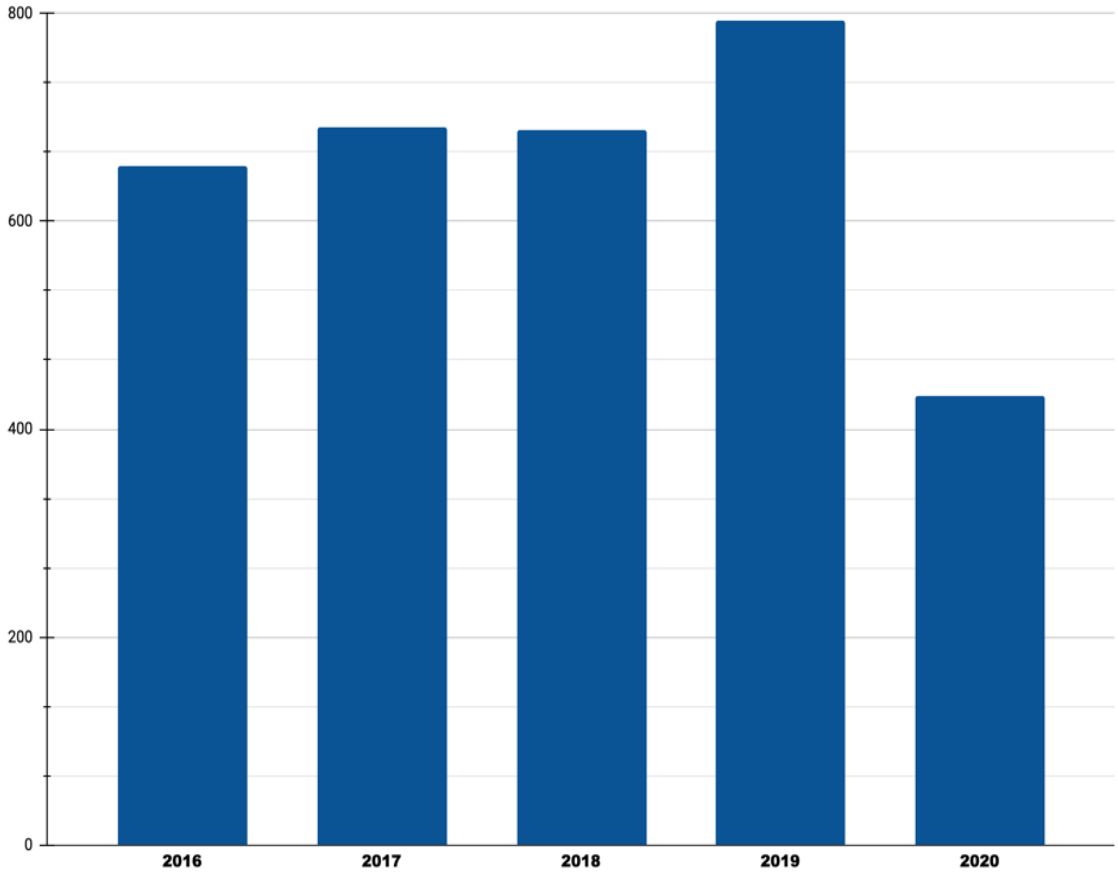

Figura 2 – Numărul de teste HIV efectuate în rândul CDI la nivel național, în perioada 2007 – 2020[2]

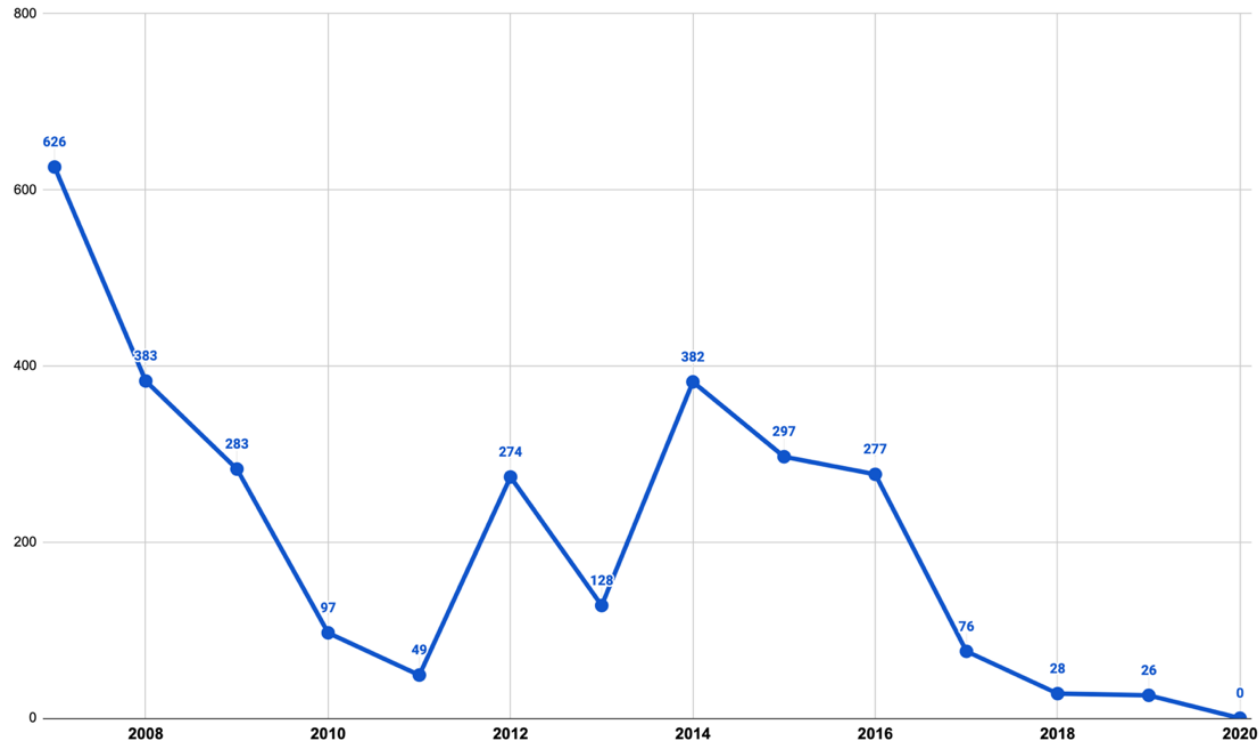

Date ale Direcțiilor de Sănătate Publică, extrase din raportul CNLAS - Infecția HIV/SIDA în România - 31 decembrie 2020

Date ale Direcțiilor de Sănătate Publică județene[2] arată că în anul 2020 s-au efectuat teste HIV în rândul unor categorii de persoane care fac parte din grupurile vulnerabile, însă numărul testelor a fost extrem de redus. De exemplu, pentru categoria BSB au fost efectuate 14 teste la nivel național, din care au rezultat 6 teste pozitive, iar pentru persoanele care practică sex comercial s-au efectuat 12 teste la nivel național, dintre care niciunul nu a fost pozitiv.

Pentru ca epidemia HIV să fie oprită, este nevoie de identificarea eficientă a cazurilor active, alături de prevenirea infectării persoanelor expuse la risc. În acest sens, România are nevoie de o strategie coerentă pe termen mediu și lung care să includă acțiuni ample de testare, în special în rândul grupurilor vulnerabile, dar și acțiuni de prevenire HIV adaptate fiecărui grup în parte (ex: oferirea gratuită de prezervative către persoanele implicate în sex comercial sau programe de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri injectabile).

Deși *Planul Național Strategic pentru Supravegherea, Controlul și Prevenirea cazurilor de infecție HIV* (PNS) a fost propus spre aprobare în anul 2018, acesta nu a fost adoptat nici în momentul redactării acestui raport. Ultima astfel de strategie aprobată a fost cea aferentă perioadei 2004-2007 (HG nr. 1342 din 26 august). Documente ulterioare au fost elaborate, fără a fi însă aprobate oficial (ultimul

dintre acestea în anul 2010 sub egida Comisiei Naționale de Lupta Anti-SIDA, viza perioada 2011 – 2015).

În țara noastră, acțiunile de prevenire HIV în sistemul public de sănătate și servicii sociale se limitează la testarea gratuită, în special a gravidelor și a persoanelor care fac parte din grupele la risc (personal medico-sanitar, bolnavi hemodializați, bolnavi de tuberculoză etc.). **În ultimii 20 ani, majoritatea acțiunilor directe de prevenire HIV în rândul grupurilor vulnerabile au fost asigurate de organizațiile neguvernamentale, aproape exclusiv din fonduri internaționale.**

Organizații precum *Asociația Română Anti-SIDA* (ARAS) și *Carusel* desfășoară numeroase activități cu scopul reducerii riscurilor în rândul persoanelor din grupurile vulnerabile. Aceste activități includ creșterea conștientizării cu privire la importanța diagnosticului și aderenței la tratament, programe de schimb de seringi, programe de tratament substitutiv cu metadonă, distribuire de prezervative, dar și asistență medicală, psihologică, socială și vocațională pentru persoanele care trăiesc cu HIV.

Există deja câteva exemple pozitive din punct de vedere al sprijinului autorităților locale pentru ONG-urile care luptă împotriva infecției HIV. La nivelul Municipiului București, autoritatea locală, prin Direcția Generală de Asistență Socială (DGASMB), a sprijinit mai multe ONG-uri precum ARAS în implementarea unor proiecte de prevenire a infecției HIV[4].

Unul dintre parteneriatele public-privat realizat de către DGASMB și ARAS a început in 2013 cu scopul prevenirii HIV și hepatitelor virale în rândul CDI. Câteva dintre rezultatele implementării programului sunt: (1) 8.958 persoane au beneficiat, pentru prima dată, de servicii de informare și educare cu privire la reducerea riscurilor de infectare cu HIV și hepatite virale de tip B și C, dar și a infecțiilor cu transmitere sexuală, (2) 5.118 de persoane au beneficiat, pentru prima dată, de servicii de consiliere socială și trimiteri către servicii sociale specializate (3) 14.594 seringi și 212.086 prezervative distribuite.

Un alt eveniment organizat în parteneriat public-privat a fost *Școala de Vară Grupuri de Risc și Servicii Sociale de Suport. Dreptul la nediscriminare*. Evenimentul a fost realizat în iulie 2019, de către Carusel, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Universitatea din București și Colegiul Național al Asistenților Sociali din România. Evenimentul a fost deschis studenților și masteranzilor din universitățile de stat și private din întreaga țară, și a fost organizat cu scopul de a crește capacitatea tinerilor profesioniști de a oferi servicii de suport și de a asigura implementarea dreptului la nediscriminare pentru a îmbunătăți calitatea vieții grupurilor vulnerabile și marginalizate.

Însă **programele de prevenire HIV implementate de către ONG-uri cu sprijinul autorităților locale se confruntă cu problema majoră a lipsei predictibilității finanțărilor**. Din această cauză, organizațiile sunt în imposibilitatea de a asigura sustenabilitatea acțiunilor planificate.

Alte țări europene au adoptat deja o poziție mai clară cu privire la implicarea ONG-urilor în furnizarea serviciilor sociale. Spre exemplu, în Germania, serviciile sociale de bază sunt furnizate în cea mai mare parte de către sectorul privat. Autoritățile intervin numai acolo unde nu există un ONG care să

[4] Prin Hotărârile Consiliului General al Municipiului București nr. 87/2016 și 640/2017

acopere furnizarea serviciilor sociale respective. Sectorul neguvernamental care oferă servicii sociale și de sănătate este considerat parte integrantă a sistemului social din Germania. Cu toate acestea, legislația oferă organizațiilor neguvernamentale independență cu privire la structura organizațională, stabilirea obiectivelor și desfășurarea activității, autoritățile având obligația de a colabora cu acestea, dar și dreptul de a verifica utilizarea judicioasă a fondurilor publice.

Implementarea de către ONG-uri a unor servicii socio-medicale complexe precum cele de prevenire a infecției HIV prezintă avantaje considerabile față de înființarea acestor servicii la nivelul autorităților locale. Pe de-o parte, dimensiunea politică, povara birocratică și rigiditatea administrativă ale instituțiilor publice sunt bariere în calea adaptării serviciilor la nevoile reale ale populației deservite. În condițiile provocărilor unice cu care se confruntă persoane aparținând grupurilor vulnerabile HIV, adaptabilitatea și capacitatea de inovare a ONG-urilor asigură coerența pe termen lung a acțiunilor desfășurate. Pe de altă parte, succesul programelor de prevenire HIV depinde de încrederea acordată implementatorilor de către persoanele aparținând grupurilor vulnerabile. Pentru aceste persoane, reprezentanții autorităților pot fi percepuți ca un potențial pericol de pierdere al ajutorului social sau chiar de a ajunge la secția de poliție. În același timp, lucrătorii ONG-urilor sunt priviți ca actori neutri cu care este posibilă construirea unei relații bazate pe încredere.

România se confruntă cu o epidemie HIV despre care datele arată că se afla în agravare încă dinainte de debutul pandemiei COVID-19. Este cert că pandemia a vulnerabilizat suplimentar situația epidemiei HIV, atât pentru persoanele infectate, cât și pentru grupurile vulnerabile în fața infecției. Persoanele infectate care nu și-au mai putut lua tratamentul pe perioada pandemiei se află din nou la risc pentru a transmite infecția mai departe. În același timp, grupurile vulnerabile riscă să rămână fără puținele servicii socio-medicale de prevenire pe care le-au putut accesa datorită sprijinului Fondului Global în România.

În aceste condiții, este absolut necesar ca autoritățile locale să își însușească rolul important pe care îl au în sănătatea comunității pe care o deservesc, comunitate din care fac parte și persoanele ce aparțin grupurilor vulnerabile HIV. **Este esențial ca programele de prevenire HIV dezvoltate de ONG-uri în ultimii 20 de ani să fie continuate cu sprijinul autorităților locale**. Aceste programe constituie un element central în oprirea răspândirii infecției HIV în rândul grupurilor vulnerabile, mai ales în condițiile în care acestea există aproape exclusiv la nivelul societății civile. În plus, experiența acumulată de ONG-uri în acești ani, alături de încrederea dobândită din partea beneficiarilor constituie o fundație solidă pe baza căreia organizațiile deja active în această arie pot realiza un transfer de cunoștințe fie către alte organizații, fie către autorități.

Redăm în continuare rezultatele cercetărilor la nivel local pentru județele Bihor, Botoșani, Cluj, Galați, Hunedoara, Sibiu, Suceava, Timiș și Municipiul București.

Județul Cluj

Populație: **709.445** locuitori

Statistici locale cu privire la infecția HIV/SIDA

În perioada 1 ianuarie 2016 – 30 decembrie 2020, în județul Cluj au fost înregistrate **96 cazuri noi** de infecție HIV (Tabelul 1), ocupând **locul 3** la nivel național în clasamentul județelor privind numărul total de cazuri noi. Scăderea bruscă a numărului de noi cazuri înregistrată la mijlocul anului 2020 a fost întâlnită la nivel național, sugerând o prăbușire a ratei de testare în întreaga țară, în contextul pandemiei COVID-19.

Tabelul 1 - Numărul de cazuri noi de infecție HIV în județul Cluj

Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Total cazuri noi pentru perioada 2016 - 2020
12	21	25	19	19	**96**

Sursa datelor: *Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România din cadrul Institutului Național De Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"*

Strategiile locale actuale de dezvoltare în domeniul sănătății și serviciilor sociale, relevante pentru infecția HIV/SIDA

Fiecare dintre strategiile relevante identificate a fost evaluată din punct de vedere al calității acțiunilor și programelor destinate specific ariei HIV/SIDA, incluzând și acțiuni de prevenire a consumul de droguri injectabile.

1. **Strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale în domeniul asistenței sociale și protecției copilului pe termen mediu (2014 – 2016) și lung (până în 2020)**

   La nivel județean, această strategie amintește de existența unor campanii de prevenire a consumului de droguri având ca responsabili principali Direcția Generală pentru Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) și diverse instituții și organizații regăsite la nivel local, aceste campanii de informare având ca termen de finalizare anul 2020.

   În perioada 2015-2020, organizațiile implicate în campanii de informare au fost Asociația Caritas Eparhial Greco-Catolic în cadrul Centrului de zi de prevenire, evaluare și consiliere antidrog, și Asociația Filantropică Medical Creștină Christiana la Centrul de zi intervenții adicții[5].

   Prevenirea și combaterea consumului de droguri s-a efectuat prin distribuirea de materiale publicitare, campanii de informare alături de realizarea unor acțiuni de mediatizare.

   În anul 2017, organizația Salvați Copiii a realizat un proiect pilot de prevenire a consumului de droguri în mediul școlar. În cadrul acestui proiect au fost desfășurate activități în Cluj-Napoca și Florești[6].

2. **Strategia de dezvoltare a Județului Cluj 2014-2020**

   Prin această strategie s-a propus crearea de programe de prevenire a consumului de droguri, cât și programe de recuperare pentru persoanele dependente. Aceste programe de prevenire au fost realizate prin intermediul organizațiilor neguvernamentale, cum ar fi Asociația Caritas Eparhial Greco-Catolic, Asociația Filantropică Medical Creștină Christiana, Asociația Preventis, în baza unei colaborări cu Direcția de Asistență Socială și Medicală Cluj-Napoca în cadrul legii 34/1998[5].

   Strategia menționează de asemenea faptul că pentru a combate consumul de droguri în această categorie, tinerii proveniți din sistemul de protecție au nevoie de servicii rezidențiale dedicate.

3. **Strategia de dezvoltare a municipiului Cluj-Napoca 2014-2020**

   Strategia curentă prezintă modelul Healthy Cities, dezvoltat de Organizația Mondială a Sănătății, prin care se dorește o colaborare multi-sectorială pentru a preveni consumul de droguri la nivel local. Mai mult de atât, o colaborare între Direcția de Asistență Socială și Medicală (DASM) și Asociația PREVENTIS a fost demarată. Din anul 2014 au fost implementate campanii de prevenire antidrog constant către copiii din diverse instituții și școli. De asemenea s-au produs mai multe tipuri de materiale de conștientizare, informare și prevenire adresate copiilor, adolescenților, părinților, profesorilor, dar și populației generale prin campaniile stradale[7]. Campaniile de informare antidrog au avut loc și în spitale, au informat medicii de familie și asistenții, în campusurile studențești și online. Asociația PREVENTIS a fost prezentă în cadrul Festivalului UNTOLD, în anii 2016-2018 cu o campanie antidrog în vederea conștientizării populației tinere participante la festival, cu privire la riscurile asociate cu consumul de droguri.

În strategiile existente nu se regăsesc informații sau acțiuni legate de grupurile vulnerabile la infecția HIV, recunoscute la nivel internațional.

[5] Răspuns DASM Cluj-Napoca în baza adresei cu nr. 49/07.05.2021.
[6] http://ana.gov.ro/wp-content/uploads/2019/09/RN_2018_20.12_site.pdf - pagina 134

De asemenea, în strategiile de dezvoltare ale municipiului și județului se regăsesc programe și campanii de prevenire a consumului de droguri adresate tinerilor, însă situația locală a consumatorilor de droguri injectabile nu este suficient documentată. În lipsa unei mapări corecte a grupurilor vulnerabile din municipiul Cluj-Napoca, intervențiile nu pot fi planificate, iar puținele acțiuni de prevenire și informare vor fi inconsistente.

Totodată, discriminarea frecventă a grupurilor vulnerabile nu îi va determina pe aceștia să-și dezvăluie situația. Există o nevoie imperioasă ca aceste grupuri să nu mai fie marginalizate și să le fie oferit sprijin pentru accesarea unor servicii socio-medicale de prevenire.

Altfel, în rândul populației generale pot exista în continuare persoane cu comportamente cu risc ce nu au fost declarate.

Fondurile alocate la nivel județean în ultimii 4 ani pentru activități medicale și sociale desfășurate în beneficiul persoanelor afectate de HIV/SIDA

Informații privind fondurile destinate HIV/SIDA au fost colectate prin intermediul unor solicitări în baza Legii nr. 544/2001 și cuprind alocările directe din bugetul instituțiilor vizate.

În timp ce Primăria Municipiului Cluj-Napoca nu a dat curs solicitării în termenul prevăzut de lege, alocările directe ale Consiliului Județean Cluj în perioada 2017-2020 pentru persoanele afectate de HIV/SIDA reprezintă un procent neglijabil din totalul fondurilor alocate pentru acțiuni de sănătate (Anexa 1 - Tabelul 11).

Consumul de droguri la nivel județean

La nivelul județului Cluj, în cea mai recentă evidență a Agenției Naționale Antidrog există un număr de 12 consumatori de droguri, aflați în tratament pentru problemele cauzate de consumul de droguri, care au declarat consumul cel puțin o dată în viață a unui drog pe cale injectabilă.

Cluj-Napoca este o locație importantă pentru festivaluri internaționale de mare anvergură, precum UNTOLD sau Electric Castle, acestea având un total de peste 600.000 de participanți în anul 2019, majoritatea dintre ei fiind tineri. În timpul Electric Castle 2019[7], polițiștii din IPJ Cluj au întocmit dosare penale pentru consum și trafic de droguri, dar nu sunt menționate tipurile de droguri și nici dacă au fost droguri injectabile.

Prin comportamentele lor și lipsa de informații despre prevenirea infecției HIV, tinerii pot fi considerați și ei expuși la risc.

În acest sens unul dintre obiectivele UNAIDS[8] stipulează faptul că 90% dintre *tineri trebuie să posede abilitățile, cunoștințele și capacitatea de a se proteja împotriva infecției HIV precum și accesul acestora la servicii de sănătate sexuală și reproductivă. În contextul pandemic al anului 2020, acest*

[7] https://www.mediafax.ro/social/fenomen-alarmant-in-romania-zeci-de-dosare-penale-pentru-consum-si-trafic-de-droguri-la-electric-castle-18246006

[8] UNAIDS 2020 - Prevailing against pandemics by putting people at the centre

obiectiv nu a fost atins, ceea ce înseamnă că toate guvernele trebuie să depună eforturi suplimentare pentru atingerea obiectivului.

Conform studiului LEAP[9], 95% dintre adolescenți menționează că nu există educație sexuală în școli, una dintre metodele care ar putea contribui la prevenirea infecției HIV. 80% dintre aceștia, împreună cu 96% dintre tineri consideră că aceste ore de educație sexuală ar trebui să existe.

Autoritățile locale din Municipiul Cluj-Napoca trebuie să acorde mai multă atenție pentru colectarea și interpretarea datelor despre comportamentele cu risc, programelor de prevenire HIV adresate tinerilor și să implementeze campaniile de informare și testare din cadrul festivalurilor locale, astfel contribuind la obiectivele globale.

Organizații neguvernamentale care ar putea beneficia de fonduri publice alocate în urma desfășurării proiectului

Sectorul neguvernamental implicat în lupta împotriva infecției HIV este unul dezvoltat la nivelul județului Cluj.

Enumerăm în continuare organizațiile neguvernamentale cu potențial de absorbție al fondurilor vizate a fi alocate, cât și proiectele relevante pentru aria patologică HIV/SIDA desfășurate în ultimii ani.

Organizații neguvernamentale cu experiență în zona de prevenire și testare HIV/SIDA, care se pot implica în implementarea proiectelor finanțate de bugetele locale

1. **Pride România**

   Este o organizație LGBTQ+ cu vechime în Cluj-Napoca, care s-a format cu scopul de a promova drepturile omului, respectul pentru diversitate, incluziunea socială și protecția grupurilor vulnerabile, precum și un comportament anti-discriminatoriu în cadrul societății civile din România.

   Viziunea asociației este următoarea: ”Suntem adepții valorilor democratice, susținem drepturile și libertățile individuale, promovăm justiția socială și încurajăm implicarea în comunitate.”

   Printre proiectele adresate comunității se regăsește și campania de informare și conștientizare „Tu te-ai testat? #gettested”, desfășurată în anul 2020.

2. **Asociația Preventis**

   Organizează diverse campanii de prevenire a consumului de droguri, oferă consiliere și suport familiilor cu copii consumatori sau dependenți, instruiesc profesioniști în acest domeniu.

   Scopul organizației este de a ajuta copiii și tinerii să fie liberi de orice dependențe, dezvoltându-se la potențialul maxim cu care sunt înzestrați.

   Activitățile asociației sunt axate pe prevenirea antidrog, împreună cu consiliere și terapie, programe de mentorat pentru copiii cu risc crescut pentru a dezvolta comportamente dezadaptate, inclusiv

[9] https://leapcluj.ro/wp-content/uploads/2020/10/LEAP-study-report.pdf

consumul de substanțe. Proiectele lor pot fi corelate cu prevenirea HIV, mai ales că au un grup țintă foarte bine delimitat.

3. **ARAS**

Proiectul Check-point ARAS Cluj-Napoca este un centru de testare adresat exclusiv bărbaților care fac sex cu bărbați și femeilor trans. De asemenea, centrul asigură și partea de informare și consiliere prin consilieri pentru fiecare persoană care accesează serviciile centrului.

4. **Asociația pentru echitate „PRISMA"**

Obiectivele principale ale acestei organizații au în vizor carențele legislative în ceea ce privește două ramuri ale minorității LGBT din România, și anume securizarea cuplului format din persoane de același sex și crearea unor condiții realizabile, ce pot facilita tranziția persoanelor diagnosticate cu disforie de gen. În ultima perioadă nu au mai desfășurat proiecte relevante.

Organizații neguvernamentale pentru tineri și cu profil de sănătate publică, care au desfășurat campanii de conștientizare și prevenire HIV/ SIDA

1. **Organizația Tinerilor Medici**

Este o comunitate adresată tuturor tinerilor din sistemul sanitar indiferent de specialitate, care promovează abordarea multidisciplinară a procesului de diagnostic, recuperare și tratament prin sublinierea importanței fiecărei specialități pentru eficientizarea și modernizarea acestui proces.

Nu au desfășurat proiecte adresate grupurilor vulnerabile, dar ar putea realiza campanii de informare și prevenire adresate tinerilor vulnerabili.

2. **Crucea Roșie - Cluj**

Societatea Națională de Cruce Roșie din România face parte din cea mai veche și cea mai prestigioasă organizație neguvernamentală din lume - auxiliară autorităților publice în domeniul umanitar. Misiunea lor este de alinare a suferinței umane sub orice formă s-ar manifesta ea.

Proiectul Educație pentru sănătate se regăsește printre activitățile desfășurate constant de Crucea Roșie Română, unul din obiective fiind domeniul prevenirii și combaterii HIV/SIDA. Programul se adresează întregii populații, în general, și, în mod special, tinerilor.

3. **Consorțiul Organizațiilor Studențești Cluj**

Este o federație independentă care reunește organizații studențești clujene. Scopul federației este promovarea valorilor umane reale în rândul studenților, respectiv tinerilor din Centrul Universitar Cluj-Napoca.

Un proiect recent desfășurat în anul 2020 a fost campania de prevenire HIV/SIDA "Următorul poți fi tu!", dedicată tinerilor liceeni din Cluj. Obiectivele concrete ale proiectului de campanie au fost: promovarea educației sexuale; creșterea numărului de persoane informate în legătură cu HIV/SIDA; facilitarea întâlnirii grupurilor de tineri pentru a se cunoaște și a discuta despre problemele lor.

4. **Organizația Studenților la Medicină Cluj**

Este organizația care reprezintă drepturile și interesele studenților Facultății de Medicină Cluj-Napoca, fiind prima organizație a studenților medicinești din România.

Marea majoritate a proiectelor au avut ca scop informarea și conștientizarea studenților și a publicului pe diverse subiecte.

Proiectul 3S- Educație Sexuală și Luptă Anti-SIDA, s-a axat pe informarea publicului larg despre sarcină, infecții cu transmitere sexuală sau metode contraceptive, dar și despre lupta persoanelor afectate de diverse infecții cu transmitere sexuală, despre încetarea stigmatizării aduse acestor grupuri, cât și despre victimele violenței bazate pe gen.

De asemenea, s-au implicat constant în promovarea Check-point ARAS Cluj.

Județul Timiș

Populație: **705.745** locuitori

Statistici locale cu privire la infecția HIV/SIDA

În perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2020, în județul Timiș au fost înregistrate **93 cazuri noi** de infecție HIV (Tabelul 2), ocupând **locul 4** la nivel național în clasamentul județelor privind numărul total de cazuri noi. Scăderea bruscă a numărului de noi cazuri înregistrată la mijlocul anului 2020 a fost întâlnită la nivel național, sugerând o prăbușire a ratei de testare în întreaga țară, în contextul pandemiei COVID-19.

Tabelul 2 - Numărul de cazuri noi de infecție HIV în județul Timiș

Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Total cazuri noi pentru perioada 2016 - 2020
10	18	16	37	12	**93**

Sursa datelor: *Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România din cadrul Institutului Național De Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"*

Strategiile locale actuale de dezvoltare în domeniul sănătății și serviciilor sociale, relevante pentru infecția HIV/SIDA

Fiecare dintre strategiile relevante identificate a fost evaluată din punct de vedere al calității acțiunilor și programelor destinate specific ariei patologice HIV/SIDA, incluzând și acțiuni de prevenire a consumul de droguri injectabile.

1. Strategia județului Timiș privind dezvoltarea serviciilor sociale (2014-2020)

Prin această strategie s-a avut în vedere organizarea de campanii de informare în școli, familie cât și în comunitate pentru a proteja tinerii expuși consumului de droguri. Prin intervențiile de identificare s-a dorit atragerea și motivarea copiilor expuși la acest risc să ia parte la serviciile de asistență integrată, adaptate nevoilor lor. În anul 2020, la nivelul C.R.P.E.C.A. Timișoara, s-au implementat o serie de proiecte și campanii de prevenire a consumului de droguri în școală, familie și comunitate, ce au totalizat 467 activități desfășurate în mediul urban și rural, beneficiari direcți fiind 14.823 elevi, cadre didactice, tineri, adulți, specialiști și voluntari[10].

De asemenea, au fost propuse intervenții educative în rândul copiilor și adolescenților pentru a preveni bolile cu transmitere sexuală, incluzând infecția HIV. În fiecare an, în centrele de plasament aflate în structura DGASPC Timiș, au avut loc sesiuni de informare pentru copiii și adolescenții din aceste centre. În aceste sesiuni s-a pus accent pe formarea unor deprinderi pentru o viață sănătoasă, inclusiv pe prevenirea transmiterii HIV și a infecțiilor cu transmitere sexuală. Informările au fost susținute de asistenții medicali din centre, medicii de familie, medici de planning familial, educatori, voluntari sau de parteneri ai instituției care au expertiză și care pot oferi informații corecte copiilor și adolescenților. În perioada 2014 -2020, în centrele de plasament nu au fast cazuri de copii sau adolescenți care să fi contactat virusul HIV[11].

Responsabili de implementarea acestor campanii de informare în rândul copiilor și tinerilor au fost și organizațiile neguvernamentale locale, cu acces la grupurile vulnerabile.

2. Strategia și Programul Strategic Multianual de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Timiș 2015-2020/2023

În ceea ce privește această strategie, nu se regăsesc mențiuni relevante referitoare pentru infecția HIV/SIDA sau pentru combaterea consumului de droguri în rândul populației.

3. Strategia Integrată de Dezvoltare a Polului de Creștere Timișoara 2015-2020

Această strategie urmărește organizarea unor campanii de informare în rândul tinerilor pentru a facilita scăderea cererii pentru consumul de droguri, alături de utilizarea diverselor canale de comunicare pentru a promova și susține campaniile de combatere a consumului de droguri. Mai mult decât atât, se dorește facilitarea accesului persoanelor la risc la servicii de prevenire, testare, consiliere, tratament, pentru a combate răspândirea virusului HIV, a virusurilor hepatice, a tuberculozei sau a altor boli asociate.

Urmărind direcțiile acestei strategii, pe pagina de internet a Agenției Naționale Antidrog[10] se arată că C.R.P.E.C.A. Timișoara a desfășurat 863 de activități ca parte a unor proiecte și programe naționale de prevenire a consumului de droguri (Mesajul meu antidrog, Necenzurat, Fred Goes Net, Cum să creștem sănătos, ABC-ul emoțiilor, Eu și copilul meu, Fii Liber!), dar și 233 de activități ca parte a unor proiecte locale de prevenire a consumului de droguri. Totodată, în anul 2020, la nivel regional, au fost realizate un număr de 28 sesiuni de formare și informare cu tematică antidrog, unde au participat diverse categorii profesionale (profesori, medici, polițiști, preoți).

[10] http://ana.gov.ro/evaluarea-activitatilor-desfasurate-in-anul-2020-de-centrul-regional-de-prevenire-evaluare-si-consiliere-antidrog-timisoara/
[11] Răspuns DASPC Timiș în baza adresei cu nr. 50/07.05.2021.

4. **Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru Perioada 2017-2021**

   Din punct de vedere al prevenirii, la nivel județean s-a dorit atât promovarea realizării educației pentru sănătate prin susținerea proiectelor de prevenire a bolilor cu transmitere sexuală, cât și atenuarea impactului infecției HIV. De asemenea, prin Programul "Împreună pentru Sănătate", au fost propuse la nivel multi-sectorial atât evenimente pentru tineri pe teme specifice combaterii abuzului de droguri, cât și a combaterii transmiterii HIV.

5. **Strategia antidrog a județului Timiș 2014-2020**

   Prin această strategie s-a urmărit facilitarea accesului la tratament în rândul consumatorilor de droguri alăturat de transmiterea datelor existente în fișa standard de prevalență a infecțiilor cu HIV. Strategia își focusează atenția asupra epidemiei HIV, prin crearea de servicii de prevenire, consiliere, tratament, testare și vaccinare în comunitățile și sistemele privative de libertate.

   În baza acestei strategii, în anul 2020 au fost furnizate atât servicii de asistență directă a consumatorilor de droguri, la nivel regional, unde au fost acordate informări pentru 339 persoane și au fost realizate 161 evaluări integrate, dar și 690 intervenții medicale, psihologice și sociale individuale, precum și 29 intervenții de grup și 451 ședințe de management de caz[11].

În strategiile existente nu se regăsesc informații sau acțiuni legate de bărbații care fac sex cu bărbați, persoanele implicate în sex comercial și persoanele transgender. Rezultatele identificate fac referire la asistența directă a consumatorilor de droguri, deși nu există date despre numărul exact al acestora și dacă sunt monitorizați prin aceste programe.

În lipsa identificării grupurilor vulnerabile și a nevoilor acestora din municipiul Timișoara, intervențiile nu pot fi planificate, iar puținele acțiunile de prevenire și informare vor fi inconsistente. Totodată, discriminarea frecventă a grupurilor vulnerabile nu îi va determina pe aceștia să-și dezvăluie situația. Există o nevoie imperioasă ca aceste grupuri să nu mai fie marginalizate și să le fie oferit sprijin pentru accesarea unor servicii socio-medicale de prevenire.

Altfel, în rândul populației generale pot exista în continuare persoane cu comportamente cu risc ce nu au fost declarate.

Fondurile alocate la nivel județean în ultimii 4 ani pentru activități medicale și sociale desfășurate în beneficiul persoanelor afectate de HIV/SIDA

Informații privind fondurile destinate ariei patologice HIV/SIDA au fost colectate prin intermediul unor solicitări în baza legii nr. 544/2001 și cuprind alocările directe din bugetul instituțiilor vizate.

În timp ce Primăria Municipiului Timișoara nu a dat curs solicitării în termenul prevăzut de lege, alocările directe ale Consiliului Județean Timiș din perioada 2017-2020 pentru persoanele afectate de HIV/SIDA constituie un procent foarte mic din totalul fondurilor alocate pentru acțiuni de sănătate (Anexa 1 - Tabelul 12).

Consumul de droguri la nivel județean

La nivelul județului Timiș, în cea mai recentă evidență a Agenției Naționale Antidrog există un număr de **5** consumatori de droguri, aflați în tratament pentru problemele cauzate de consumul de droguri, care au declarat consumul cel puțin o dată în viață a unui drog pe cale injectabilă. În lipsa unor alte surse de date, este dificilă formularea unei concluzii referitoare la acest fenomen pentru județul Timiș.

Autoritățile locale din Municipiul Timișoara trebuie să acorde atenție colectării și interpretării datelor despre grupurile cu comportamente cu risc, programelor de prevenire HIV, cu informare și testare, adresate categoriilor vulnerabile și să implementeze campaniile de conștientizare și educare către tineri, astfel contribuind la obiectivele globale.

Organizații neguvernamentale care ar putea beneficia de fonduri publice alocate în urma desfășurării proiectului

La nivelul județului Timiș, sectorul neguvernamental este unul cu potențial mare de implicare în lupta împotriva infecției HIV.

Enumerăm în continuare organizațiile neguvernamentale de interes, cât și proiectele relevante pentru aria patologică HIV/SIDA desfășurate în ultimii ani.

Organizații neguvernamentale cu experiență în zona de prevenire și testare HIV/SIDA, care pot fi implicate în implementarea proiectelor finanțate de bugetele locale

1. **Identity Education**

   Misiune asociației este de a promova respectul reciproc, combaterea discriminării și a stereotipurilor care marginalizează comunitatea LGBTQI+. Susținerea minorităților LGBTQI+ din România este realizată prin promovarea diversității, prin oferirea de oportunități de dezvoltare prin organizarea și producția de evenimente educaționale, culturale și artistice.

   Printre proiectele recente realizate se află și conferința pentru studenți și rezidenți pe tema comunicării inclusive în relația medic – pacient LGBTQI+, din noiembrie 2019, împreună cu SSMT și cu sprijinul Asociației Accept.

   În proiectele viitoare își doresc să contribuie mai mult la conștientizarea și educarea la nivel local asupra nevoii de spații fizice și virtuale sigure pentru tinerii LGBTQI+ și să reducă stigmatizarea persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA.

2. **eQuiVox**

   Organizația și-a propus să sprijine comunitatea LGBTQI+ din Timișoara, iar prin activitățile desfășurate să crească vizibilitatea comunității LGBTQI+ din Timișoara și să promoveze drepturile persoanelor care aparțin acestei comunități.

   Acțiunile realizate până acum au dus la crearea unor activități de community building și implicare a persoanelor și organizațiilor LGBTQI+ friendly din Timișoara, la lupta împotriva discriminării grupurilor vulnerabile și informarea societății cu privire la aceste probleme, prin activități sociale, culturale,

dezbateri și discuții deschise, prin facilitarea accesului persoanelor LGBTQI+ la specialiști din diverse domenii (medical, juridic etc.) care au deschidere către această comunitate.

În anul 2019 au desfășurat o campanie de testare HIV.

3. **LGBTeam**

Este prima organizație cu profil LGBT din Timișoara, fondată în 2006, care are ca obiective promovarea culturii și a artiștilor LGBT, promovarea comportamentelor sexuale sănătoase și apărarea drepturilor omului (specific LGBT).

În ultima perioadă nu au mai desfășurat proiecte relevante.

4. **ASOCIAŢIA FAMILIILOR ANTI-HIV „SPERANŢĂ ÎN VIITOR”**

Scopul asociației este de a sprijini copiii afectați de infecția cu virusul HIV și membrii familiilor acestora în vederea exercitării drepturilor prevăzute de legislația în vigoare. Se implica în asigurarea unei îngrijiri medicale adecvate conformă cu nevoile speciale ale copiilor afectați de boala provocată de virusul HIV; asigura accesul la învățământ și la viață socială lipsită de discriminări pentru acești copii și familiile lor.

Asociația a dezvoltat Centrul Comunitar "Speranță în viitor", care are rolul de a susține includerea socială a persoanelor seropozitive din județul Timiș, oferind consiliere, psihoterapie și de a participa la diverse activități și cluburi.

5. **Societatea pentru Copii și Părinți**

Misiunea societății este de a crește calitatea vieții copilului, femeii si familiei, precum și prevenirea oricărei forme de abuz.

Societatea a dezvoltat două centre "Effata" - Centru de zi pentru copii cu HIV/SIDA & Centru de resurse, creat în 2001 și Centrul de Resurse "Effata", creat în 2009, care are ca scop dezvoltarea de programe de educare și sprijinire a tinerilor care trăiesc cu HIV/SIDA în vederea creșterii gradului de integrare socio-profesională și a îmbunătățirii vieții lor sociale și personale.

Organizații neguvernamentale pentru tineri și cu profil de sănătate publică, care au desfășurat campanii de conștientizare și prevenire HIV/ SIDA

1. **Asociația SPICC**

Asociația SPICC este un forum de gândire reflexivă, de dezbatere democratică de idei, de formulări de propuneri, necesare pentru o acțiune eficientă. Acțiunile lor sunt dedicate promovării și dezvoltării centrate pe om, cu convingerea că fiecare persoană, grup de persoane sau națiune are de jucat un rol în construcția unei societăți globale prospere și pașnice.

Ultimele proiecte au fost reprezentate de militarea pentru drepturile omului și împotriva violenței asupra femeilor.

2. Crucea Roșie - Timiș

Societatea Națională de Cruce Roșie din România face parte din cea mai veche și cea mai prestigioasă organizație neguvernamentală din lume - auxiliară autorităților publice în domeniul umanitar. Misiunea lor este de alinare a suferinței umane sub orice formă s-ar manifesta ea.

Proiectul Educație pentru sănătate se regăsește printre activitățile desfășurate constant de Crucea Roșie Română, unul din obiective fiind domeniul prevenirii și combaterii HIV/SIDA. Programul se adresează întregii populații, în general, și, în mod special, tinerilor.

Campania de solidaritate globală, de Ziua Mondială de Luptă împotriva HIV/SIDA a avut scopul de a discuta diferite aspecte ale impactului pandemiei COVID-19 asupra persoanelor care trăiesc cu HIV.

3. Societatea Studenților în Medicină Timișoara

Este o organizație studențească, creată pentru a apăra și promova drepturile și interesele studenților din Facultatea de Medicină din cadrul Universității de Medicină și Farmacie ”Victor Babeș” din Timișoara.

Prin SCORA (Standing Committee On Sexual and Reproductive Health including HIV/AIDS) – Comitetul Permanent pentru Sănătatea Sexuală și Reproductivă inclusiv HIV/SIDA au dezvoltat campanii de susținere și conștientizare despre HIV și BTS, până la o gamă mai largă de sănătate reproductivă și aspecte legate de acestea.

Județul Sibiu

Populație: **401.168** locuitori

Statistici locale cu privire la infecția HIV/SIDA

În perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2020, în județul Sibiu au fost înregistrate **65 cazuri noi** de infecție HIV (Tabelul 3), ocupând **locul 11** la nivel național în clasamentul județelor privind numărul total de cazuri noi. Scăderea bruscă a numărului de noi cazuri înregistrată la mijlocul anului 2020 a fost întâlnită la nivel național, sugerând o prăbușire a ratei de testare în întreaga țară, în contextul pandemiei COVID-19.

Tabelul 3 - Numărul de cazuri noi de infecție HIV în județul Sibiu

Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Total cazuri noi pentru perioada 2016 - 2020
6	11	16	19	13	**65**

Sursa datelor: *Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România din cadrul Institutului Național De Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"*

Strategiile locale actuale de dezvoltare în domeniul sănătății și serviciilor sociale, relevante pentru infecția HIV/SIDA

Fiecare dintre strategiile relevante identificate a fost evaluată din punct de vedere al calității acțiunilor și programelor destinate specific ariei patologice HIV/SIDA, incluzând și acțiuni de prevenire a consumul de droguri injectabile.

1. **Strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale – 2013-2017-2022 – județul Sibiu**

   Prin această strategie se dorește dezvoltarea de parteneriate public-public și public-privat pentru ajutorarea mutuală a persoanelor dependente de droguri și alte substanțe, în funcție de nevoile consumatorilor.

   Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sibiu are din anul 2013, un Protocol de colaborare cu Agenția Națională Antidrog-filiala Sibiu. Acesta prevede desfășurarea de activități legate de prevenirea consumului de tutun, alcool și droguri ilicite, în rândul elevilor, tinerilor și adulților beneficiari de servicii sociale furnizate de către DGASPC Sibiu. Aceștia au participat la sesiuni de informare, educare, conștientizare cu privire la consumul de droguri legale și ilegale, substanțe cu proprietăți psihoactive, cât și la cursuri de prevenire a consumului de droguri adresate unui minimum de 3 categorii de grupuri vulnerabile, în vederea reducerii influenței factorilor de risc și creșterii influenței factorilor de protecție.

2. **Strategia de dezvoltare a Județului Sibiu 2012-2020**

   Această strategie se remarca prin obiectivul specific al îmbunătățirii stării de sănătate a populației din județul Sibiu. Acest document abordează reducerea impactului asupra sănătății a bolilor transmisibile cu impact major, printre care și HIV.

3. **Strategia de Dezvoltare a Municipiului Sibiu 2015-2023 - Versiunea DRAFT**

   În ceea ce privește această strategie, nu există nici o mențiune relevantă cu privire la aria patologică HIV/SIDA sau prevenirea consumului de droguri injectabile.

Strategiile de la nivelul județului și ale orașului Sibiu nu prezintă planuri concrete de prevenire și testare pentru grupurile vulnerabile la infecția HIV.

Municipiul Sibiu este un oraș cunoscut și frecventat de un număr mare de persoane, care a înregistrat o creștere a numărului de cazuri noi de infecție HIV, însă autoritățile locale întârzie în a colecta date sau în a începe demersurile de sprijinire a grupurilor vulnerabile, dar și de a crește gradul de informare și educare a populației.

În lipsa identificării grupurilor vulnerabile și a nevoilor acestora din municipiul Sibiu, intervențiile nu pot fi planificate, iar puținele acțiuni de prevenire și informare vor fi inconsistente. Totodată, discriminarea frecventă a grupurilor vulnerabile nu îi va determina pe aceștia să-și dezvăluie situația. Există o nevoie imperioasă ca aceste grupuri să nu mai fie marginalizate și să le fie oferit sprijin pentru accesarea unor servicii socio-medicale de prevenire.

Altfel, în rândul populației generale pot exista în continuare persoane cu comportamente cu risc ce nu au fost declarate.

Fondurile alocate la nivel județean în ultimii 4 ani pentru activități medicale și sociale desfășurate în beneficiul persoanelor afectate de HIV/SIDA

Informații privind fondurile destinate ariei patologice HIV/SIDA au fost colectate prin intermediul unor solicitări în baza legii nr. 544/2001 și cuprind alocările directe din bugetul instituțiilor vizate.

Primăria Municipiului Sibiu nu a alocat fonduri dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA în perioada 2017-2020 (Anexa 1 - Tabelul 13). Consiliului Județean Sibiu nu a dat curs solicitării în termenul prevăzut de lege.

Consumul de droguri la nivel județean

La nivelul județului Sibiu, în cea mai recentă evidență a Agenției Naționale Antidrog există **un singur** consumator de droguri, aflat în tratament pentru problemele cauzate de consumul de droguri, care au declarat consumul cel puțin o dată în viață a unui drog pe cale injectabilă. În lipsa unor alte surse de date, este dificilă formularea unei concluzii referitoare la acest fenomen pentru județul Sibiu.

Autoritățile locale din Municipiul Sibiu trebuie să acorde atenție colectării și interpretării datelor despre grupurile cu comportamente cu risc, programelor de prevenire HIV, cu informare și testare, adresate categoriilor vulnerabile și să implementeze campaniile de conștientizare și educare către publicul larg.

Organizații neguvernamentale care ar putea beneficia de fonduri publice alocate în urma desfășurării proiectului

La nivelul județului Sibiu, sectorul neguvernamental se poate implica în lupta împotriva infecției HIV.

Enumerăm în continuare organizațiile neguvernamentale de interes, cât și proiectele relevante pentru aria patologică HIV/SIDA desfășurate în ultimii ani.

Organizații neguvernamentale cu experiență în zona de prevenire și testare HIV/SIDA, care pot fi implicate în implementarea proiectelor finanțate de bugetele locale

1. **Sibiu Pride**

   Este un grup de inițiativă nou la nivelul orașului Sibiu, care are susținerea PRIDE România și s-a ocupat de organizarea Festivalului cultural LGBTQ+ SIBIU PRIDE, din octombrie 2020, în format online. Tema primei ediții a fost „Epidemia globală de HIV", având ca activitate și testarea HIV, Sifilis, Hepatita B și C. Fiind la început încă nu au desfășurat alte proiecte relevante.

2. **Crucea Roșie - Sibiu**

   Societatea Națională de Cruce Roșie din România face parte din cea mai veche și cea mai prestigioasă organizație neguvernamentală din lume - auxiliară autorităților publice în domeniul umanitar. Misiunea lor este de alinare a suferinței umane sub orice formă s-ar manifesta ea.

   Proiectul Educație pentru sănătate se regăsește printre activitățile desfășurate constant de Crucea Roșie Română, unul din obiective fiind domeniul prevenirii și combaterii HIV/SIDA. Programul se adresează întregii populații, în general, și, în mod special, tinerilor.

În anul 2021, Crucea Roșie Filiala Sibiu va desfășura un proiect pentru prevenirea infecției HIV către grupurile vulnerabile, cu susținere financiară din partea Primăriei Municipiului Sibiu.

Organizații neguvernamentale pentru tineri și cu profil de sănătate publică, care au desfășurat campanii de conștientizare și prevenire HIV/ SIDA

1. Societatea Studenților Medicinişti din Sibiu

Are rolul de a crea o legătură între studenții și Facultatea de Medicină, și de a adresa o parte din problemele de sănătate către publicul larg prin campanii educaționale și prin marcarea Zilelor Mondiale de Sănătate.

Proiecte desfășurate au fost axate pe informare și educare a studenților, a liceenilor și a publicului larg pe diverse teme de sănătate publică, inclusiv despre infecția HIV. În fiecare an desfășoară proiecte, care promovează sănătatea sexuală și a reproducerii, în cadrul SCORA (Standing Committee on Sexual and Reproductive Health and Rights including HIV&SIDA).

Județul Bihor

Populație: **559.992** locuitori

Statistici locale cu privire la infecția HIV/SIDA

În perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2020, în județul Bihor au fost înregistrate **45 cazuri noi** de infecție HIV (Tabelul 4), ocupând **locul 24** la nivel național în clasamentul județelor privind numărul total de cazuri noi. Scăderea bruscă a numărului de noi cazuri înregistrată la mijlocul anului 2020 a fost întâlnită la nivel național, sugerând o prăbușire a ratei de testare în întreaga țară, în contextul pandemiei COVID-19.

Tabelul 4 - Numărul de cazuri noi de infecție HIV în județul Bihor

Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Total cazuri noi pentru perioada 2016 - 2020
9	11	7	12	6	**45**

Sursa datelor: *Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România din cadrul Institutului Național De Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"*

Strategiile locale actuale de dezvoltare în domeniul sănătății și serviciilor sociale, relevante pentru infecția HIV/SIDA

Fiecare dintre strategiile relevante identificate a fost evaluată din punct de vedere al calității acțiunilor și programelor destinate specific ariei patologice HIV/SIDA, incluzând și acțiuni de prevenire a consumul de droguri injectabile.

1. **Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale 2017 – 2021**

   Singurul aspect relevant identificat în această strategie este faptul că printre beneficiarii propuși ai serviciilor sociale din județul Bihor se numără atât tinerii diagnosticați cu infecție HIV, cât și consumatorii de droguri.

2. **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Bihor 2014-2020**

   Acțiuni de colaborare cu Poliția Locală au fost organizate în județul Bihor, referitor la problema consumului de droguri. Alte acțiuni au în vedere conștientizarea populației cu privire la consecințele consumului de astfel de substanțe. Strategia în cauză menționează faptul că serviciile sociale se concentrează mult prea puțin pe activitățile de prevenire și mai mult pe cele de acordare de beneficii sociale grupurile vulnerabile.

3. **Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului ORADEA 2017-2023**

   Unul din obiectivele generale ale Administrației Sociale Comunitare Oradea este acela de a cunoaște și evalua situațiile sociale ale comunității de interes, pentru a ajuta la combaterea și depășirea unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență. Acțiuni specifice ariei patologice HIV/SIDA nu sunt menționate.

Nici una dintre strategiile identificate nu prezintă planuri concrete de prevenire și testare pentru grupurile vulnerabile la infecția HIV, și nici acțiuni de informare, educare și conștientizare a infecției HIV pentru tineri sau pentru populația generală.

Fondurile alocate la nivel județean în ultimii 4 ani pentru activități medicale și sociale desfășurate în beneficiul persoanelor afectate de HIV/SIDA

Informații privind fondurile destinate ariei patologice HIV/SIDA au fost colectate prin intermediul unor solicitări în baza legii nr. 544/2001 și cuprind alocările directe din bugetul instituțiilor vizate.

Nici Primăria Municipiului Oradea și nici Consiliul Județean Bihor nu au alocat fonduri dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA în perioada 2017-2020 (Anexa 1 - Tabelul 14).

Consumul de droguri la nivel județean

La nivelul județului Bihor, în cea mai recentă evidență a Agenției Naționale Antidrog nu există consumatori de droguri, aflați în tratament pentru problemele cauzate de consumul de droguri, care au declarat consumul cel puțin o dată în viață a unui drog pe cale injectabilă. În lipsa unor alte surse de date, este dificilă formularea unei concluzii referitoare la acest fenomen.

Autoritățile locale din județul Bihor trebuie să acorde atenție colectării și interpretării datelor despre grupurile cu comportamente cu risc, programelor de prevenire HIV, cu informare și testare, adresate categoriilor vulnerabile și să implementeze campaniile de conștientizare și educare către publicul larg.

Organizații neguvernamentale care ar putea beneficia de fonduri publice alocate în urma desfășurării proiectului

La nivelul județului Bihor, sectorul neguvernamental este unul cu potențial de implicare în lupta împotriva infecției HIV.

Enumerăm în continuare organizațiile neguvernamentale de interes, cât și proiectele relevante pentru aria patologică HIV/SIDA desfășurate în ultimii ani.

Organizații neguvernamentale cu experiență în zona de prevenire și testare HIV/SIDA, care pot fi implicate în implementarea proiectelor finanțate de bugetele locale

1. **Crucea Roșie - Bihor**

   Societatea Națională de Cruce Roșie din România face parte din cea mai veche și cea mai prestigioasă organizație neguvernamentală din lume - auxiliară autorităților publice în domeniul umanitar. Misiunea lor este de alinare a suferinței umane sub orice formă s-ar manifesta ea.

   Filiala din Bihor nu a avut proiecte în zona de prevenire HIV în ultima perioadă.

Organizații neguvernamentale pentru tineri și cu profil de sănătate publică, care au desfășurat campanii de conștientizare și prevenire HIV/ SIDA

1. **Comunitatea Iubește Liber**

   Și-a propus să susțină comunitatea LGBT din Bihor, momentan nu au proiecte relevante desfășurate recent.

2. **Asociația Studenților Mediciniști din Oradea**

   Este organizația neguvernamentală, care reprezintă studenții Facultății de Medicină și Farmacie din cadrul Universității din Oradea.

   Aceștia au desfășurat diverse campanii de informare și educare despre infecția HIV și alte boli cu transmitere sexuală adresate studenților și publicului larg.

Județul Hunedoara

Populație: **379.987** locuitori

Statistici locale cu privire la infecția HIV/SIDA

În perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2020, în județul Hunedoara au fost înregistrate **56 cazuri noi** de infecție HIV (Tabelul 5), ocupând **locul 17** la nivel național în clasamentul județelor privind numărul total de cazuri noi. Scăderea bruscă a numărului de noi cazuri înregistrată la mijlocul anului 2020 a fost întâlnită la nivel național, sugerând o prăbușire a ratei de testare în întreaga țară, în contextul pandemiei COVID-19.

Tabelul 5 - Numărul de cazuri noi de infecție HIV în județul Hunedoara

Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Total cazuri noi pentru perioada 2016 - 2020
10	10	10	15	11	**56**

Sursa datelor: *Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România din cadrul Institutului Național De Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"*

Strategiile locale actuale de dezvoltare în domeniul sănătății și serviciilor sociale, relevante pentru infecția HIV/SIDA

Fiecare dintre strategiile relevante identificate a fost evaluată din punct de vedere al calității acțiunilor și programelor destinate specific ariei patologice HIV/SIDA, incluzând și acțiuni de prevenire a consumul de droguri injectabile.

1. **STRATEGIA JUDEȚEANĂ Privind protecția și promovarea drepturilor copilului și adultului în dificultate 2014 – 2020**

   Strategia menționează măsuri precum existența unor indemnizații/alocații pentru hrană pentru pacienții diagnosticați cu HIV/SIDA. Una din prioritățile județene menționate în strategie este prevenirea și combaterea consumului de droguri prin campanii de conștientizare adresate copiilor și familiilor acestora.

2. **Planul de Dezvoltare Regională a Județului Hunedoara 2014-2020**

   Printre obiectivele specificate în această strategie se numără îmbunătățirea accesului persoanelor din grupurile vulnerabile la servicii de sănătate, depistarea HIV/SIDA, cât și campanii de educație sanitară privind bolile cu transmitere sexuală. Înființarea unui centru pentru consiliere anti-drog, alături de diverse programe educaționale pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului de droguri în rândul tinerilor sunt menționate ca măsuri de prevenire în acest județ.

3. **Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Hunedoara 2014 - 2020**

   În concordanță cu Strategia Națională de Sănătate, se urmărește crearea programului național de prevenire, supraveghere și control al infecției HIV. Similar cu prima strategie menționată în acest județ, indemnizații de hrană pentru copiii și adulții infectați/bolnavi de HIV/SIDA se doresc a fi oferite. Unul din punctele slabe menționate în această strategie este faptul că există o lipsă la nivelul județului în ceea ce privește serviciile integrate (sociale și medicale) pentru persoanele consumatoare de droguri. Pentru a compensa această problemă, se urmărește crearea de programe educaționale pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri în rândul tinerilor.

La nivelul județului Hunedoara sunt menționate măsuri de prevenire și combatere a consumului de droguri prin programe educaționale în rândul tinerilor, dar nu se menționează măsuri concrete pentru grupurilor vulnerabile la infecția HIV. Deși se pune accent pe serviciile sociale adresate persoanelor consumatoare de droguri și pacienților cu HIV/SIDA, nu există servicii socio-medicale integrate.

Fondurile alocate la nivel județean în ultimii 4 ani pentru activități medicale și sociale desfășurate în beneficiul persoanelor afectate de HIV/SIDA

Informații privind fondurile destinate ariei patologice HIV/SIDA au fost colectate prin intermediul unor solicitări în baza legii nr. 544/2001 și cuprind alocările directe din bugetul instituțiilor vizate.

În perioada 2017-2020, Primăria Municipiului Deva și Consiliul Județean Hunedoara nu au realizat nici o alocare bugetară directă dedicată acțiunilor specifice ariei patologie HIV/SIDA (Anexa 1 - Tabelul 15).

Consumul de droguri la nivel județean

La nivelul județului Hunedoara, în cea mai recentă evidență a Agenției Naționale Antidrog există un număr de **3** consumatori de droguri, aflați în tratament pentru problemele cauzate de consumul de

droguri, care au declarat consumul cel puțin o dată în viață a unui drog pe cale injectabilă. În lipsa unor alte surse de date, este dificilă formularea unei concluzii referitoare la acest fenomen pentru județul Hunedoara.

Autoritățile locale din județul Hunedoara trebuie să acorde atenție colectării și interpretării datelor despre grupurile cu comportamente cu risc, programelor de prevenire HIV, cu informare și testare, adresate categoriilor vulnerabile și să implementeze campaniile de conștientizare și educare către publicul larg.

Organizații neguvernamentale care ar putea beneficia de fonduri publice alocate în urma desfășurării proiectului

La nivelul județului Hunedoara, sectorul neguvernamental se poate implica în lupta împotriva infecției HIV.

Enumerăm în continuare organizațiile neguvernamentale de interes, cât și proiectele relevante pentru aria patologică HIV/SIDA desfășurate în ultimii ani.

Organizații neguvernamentale cu experiență în zona de prevenire și testare HIV/SIDA, care pot fi implicate în implementarea proiectelor finanțate de bugetele locale

1. **Crucea Roșie - Hunedoara**
2. **Crucea Roșie - Petroșani**

   Societatea Națională de Cruce Roșie din România face parte din cea mai veche și cea mai prestigioasă organizație neguvernamentală din lume - auxiliară autorităților publice în domeniul umanitar. Misiunea lor este de alinare a suferinței umane sub orice formă s-ar manifesta ea.

   În 2019 au desfășurat o campanie de informare - Luptăm împotriva HIV/SIDA.

Județul Galați

Populație: **499.650** locuitori

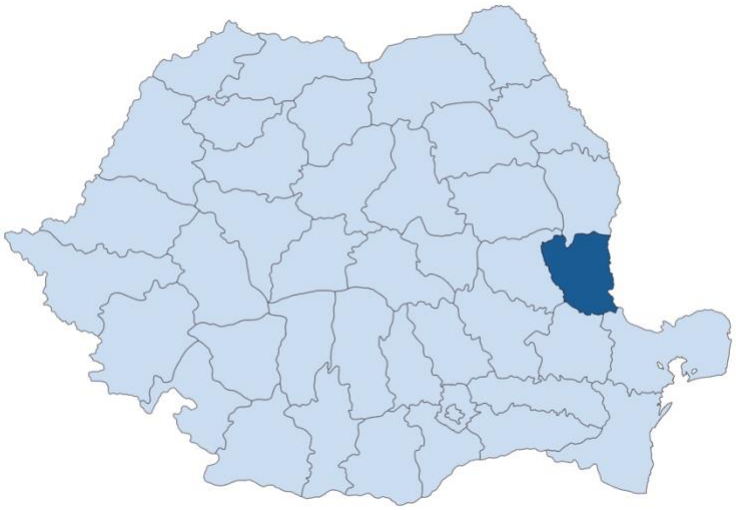

Statistici locale cu privire la infecția HIV/SIDA

În perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2020, în județul Galați au fost înregistrate **77 cazuri noi** de infecție HIV (Tabelul 6), ocupând **locul 6** la nivel național în clasamentul județelor privind numărul total de cazuri noi. Scăderea bruscă a numărului de noi cazuri înregistrată la mijlocul anului 2020 a fost întâlnită la nivel național, sugerând o prăbușire a ratei de testare în întreaga țară, în contextul pandemiei COVID-19.

Tabelul 6 - Numărul de cazuri noi de infecție HIV în județul Galați

Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Total cazuri noi pentru perioada 2016 - 2020
19	13	16	18	11	**77**

Sursa datelor: *Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România din cadrul Institutului Național De Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"*

Strategiile locale actuale de dezvoltare în domeniul sănătății și serviciilor sociale, relevante pentru infecția HIV/SIDA

Fiecare dintre strategiile relevante identificate a fost evaluată din punct de vedere al calității acțiunilor și programelor destinate specific ariei patologice HIV/SIDA, incluzând și acțiuni de prevenire a consumul de droguri injectabile.

1. **Strategia de Dezvoltare a Serviciilor Sociale în Județul Galați 2013-2020**

   Această strategie menționează faptul că persoanele diagnosticate cu infecție HIV beneficiază de măsuri și acțiuni de protecție socială. Se dorește totodată reorganizarea rețelei de asistență maternală

prin asigurarea de asistenți maternali pregătiți pentru îngrijirea copiilor diagnosticați HIV/SIDA, însă alte activități specifice referitoare la acest subiect nu sunt menționate.

2. **Strategia de Dezvoltare a Județului Galați 2015-2020**

   În această strategie nu se regăsesc mențiuni relevante pentru aria patologică HIV/SIDA.

3. **Strategia de Dezvoltare a Municipiului Galați 2016-2025**

   Nici în această strategie nu se regăsesc mențiuni relevante pentru aria patologică HIV/SIDA.

La nivelul județului Galați, măsurile de prevenire și testare pentru infecția cu virusul HIV lipsesc din strategiile locale. În strategia de dezvoltare a serviciilor sociale se face referire la protecția socială de care beneficiază persoanele diagnosticate cu HIV/SIDA, însă nu se menționează nimic despre grupurile vulnerabile la infecția HIV.

Fondurile alocate la nivel județean în ultimii 4 ani pentru activități medicale și sociale desfășurate în beneficiul persoanelor afectate de HIV/SIDA

Informații privind fondurile destinate ariei patologice HIV/SIDA au fost colectate prin intermediul unor solicitări în baza legii nr. 544/2001 și cuprind alocările directe din bugetul instituțiilor vizate.

Primăria Municipiului Galați nu a dat curs solicitării în termenul prevăzut de lege. În perioada 2017-2020, Consiliul Județean Galați nu a efectuat nici o alocare bugetară directă dedicată acțiunilor specifice ariei patologie HIV/SIDA (Anexa 1 - Tabelul 16).

Consumul de droguri la nivel județean

La nivelul județului Galați, în cea mai recentă evidență a Agenției Naționale Antidrog există un singur consumator de droguri, aflat în tratament pentru problemele cauzate de consumul de droguri, care a declarat consumul cel puțin o dată în viață a unui drog pe cale injectabilă. În lipsa unor alte surse de date, este dificilă formularea unei concluzii referitoare la acest fenomen.

Autoritățile locale din județul Galați trebuie să acorde atenție colectării și interpretării datelor despre grupurile cu comportamente cu risc, programelor de prevenire HIV, cu informare și testare, adresate categoriilor vulnerabile și să implementeze campaniile de conștientizare și educare către publicul larg.

Organizații neguvernamentale care ar putea beneficia de fonduri publice alocate în urma desfășurării proiectului

La nivelul județului Galați, sectorul neguvernamental este implicat în lupta împotriva infecției HIV.

Enumerăm în continuare organizațiile neguvernamentale de interes, cât și proiectele relevante pentru aria patologică HIV/SIDA desfășurate în ultimii ani.

Organizații neguvernamentale cu experiență în zona de prevenire și testare HIV/SIDA, care pot fi implicate în implementarea proiectelor finanțate de bugetele locale

1. Asociația Pacienților din Galați (membră UNOPA)

Asociația și-a propus să educe și să informeze comunitatea gălățeană cu privire la infecția cu HIV și să ofere servicii și sprijin persoanelor care trăiesc cu HIV în județ.

Proiectele acestora au fost în această direcție. În 2017 și 2018 au desfășurat proiectul SA VORBIM DESPRE HIV!, cu scopul atragerii atenției tinerilor și elevilor din Galați asupra consecințelor sociale și medicale ale unei potențiale infecții cu HIV. În 2019 au derulat campania InspiRED, care a adus în atenția comunității problematica infecției cu HIV, faptul că persoanele cu HIV există, ca ele au dreptul la o viață normală, invitând populația la informare, deschidere, acceptare și toleranță.

Organizații neguvernamentale pentru tineri și cu profil de sănătate publică, care au desfășurat campanii de conștientizare și prevenire HIV/ SIDA

1. Societatea Studenților Mediciniști Galați

Este organizația studențească recunoscută la nivelul Facultății de Medicină și Farmacie, din cadrul Universității „Dunărea de Jos" Galați, care reprezintă studenții mediciniști și farmaciști gălățeni pe plan local, național și internațional. Aceștia au desfășurat în trecut campanii de prevenire a infecției HIV la nivel local.

2. Crucea Roșie - Galați

Societatea Națională de Cruce Roșie din România face parte din cea mai veche și cea mai prestigioasă organizație neguvernamentală din lume - auxiliară autorităților publice în domeniul umanitar. Misiunea lor este de alinare a suferinței umane sub orice formă s-ar manifesta ea. Momentan nu au proiecte relevante în desfășurare.

Județul Suceava

Populație: **622.533** locuitori

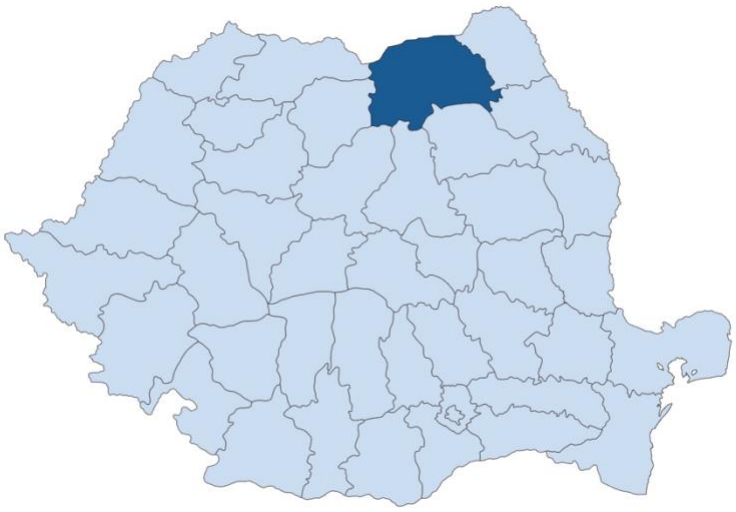

Statistici locale cu privire la infecția HIV/SIDA

În perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2021, în județul Suceava au fost înregistrate **73 cazuri noi** de infecție HIV (Tabelul 7), ocupând **locul 9** la nivel național în clasamentul județelor privind numărul total de cazuri noi. Scăderea bruscă a numărului de noi cazuri înregistrată la mijlocul anului 2020 a fost întâlnită la nivel național, sugerând o prăbușire a ratei de testare în întreaga țară, în contextul pandemiei COVID-19.

Tabelul 7 - Numărul de cazuri noi de infecție HIV în județul Suceava

Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Total cazuri noi pentru perioada 2016 - 2020
16	15	18	15	9	**73**

Sursa datelor: *Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România din cadrul Institutului Național De Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"*

Strategiile locale actuale de dezvoltare în domeniul sănătății și serviciilor sociale, relevante pentru infecția HIV/SIDA

Fiecare dintre strategiile relevante identificate a fost evaluată din punct de vedere al calității acțiunilor și programelor destinate specific ariei patologice HIV/SIDA, incluzând și acțiuni de prevenire a consumul de droguri injectabile.

1. **Strategii DGASPC Suceava 2017-2020**

   Singura mențiune relevantă în această strategie reprezintă acordarea de alocații pentru hrana copiilor diagnosticați cu HIV/SIDA.

2. **Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Suceava 2011-2020**

   În această strategie nu se regăsesc mențiuni relevante pentru aria patologică HIV/SIDA.

3. **Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava 2016-2023**

   Această strategie menționează acordarea de servicii sociale persoanelor dependente de droguri de către Asociația Lumina Lină. De asemenea, se dorește crearea unor parteneriate și grupuri de lucru în domeniul protecției copilului pentru a combate fenomenul consumului de droguri.

La nivelul județului Suceava nu se menționează despre existența unor programe de prevenire pentru grupurile vulnerabile la infecția HIV. Singura măsură relevantă prezentă în strategii este reprezentată de acordarea de servicii sociale către persoanele dependente de droguri.

Fondurile alocate la nivel județean în ultimii 4 ani pentru activități medicale și sociale desfășurate în beneficiul persoanelor afectate de HIV/SIDA

Informații privind fondurile destinate ariei patologice HIV/SIDA au fost colectate prin intermediul unor solicitări în baza legii nr. 544/2001 și cuprind alocările directe din bugetul instituțiilor vizate.

Primăria Municipiului Suceava nu a dat curs solicitării în termenul prevăzut de lege. În perioada 2017-2020, Consiliul Județean Suceava nu a efectuat nici o alocare bugetară directă dedicată acțiunilor specifice ariei patologie HIV/SIDA (Anexa 1 - Tabelul 17).

Consumul de droguri la nivel județean

La nivelul județului Suceava, în cea mai recentă evidență a Agenției Naționale Antidrog există un singur consumator de droguri, aflat în tratament pentru problemele cauzate de consumul de droguri, care a declarat consumul cel puțin o dată în viață a unui drog pe cale injectabilă. În lipsa unor alte surse de date, este dificilă formularea unei concluzii referitoare la acest fenomen în județul Suceava.

Autoritățile locale din județul Suceava trebuie să acorde atenție colectării și interpretării datelor despre grupurile cu comportamente cu risc, programelor de prevenire HIV, cu informare și testare, adresate categoriilor vulnerabile și să implementeze campaniile de conștientizare și educare către publicul larg.

Organizații neguvernamentale care ar putea beneficia de fonduri publice alocate în urma desfășurării proiectului

Sectorul neguvernamental din județul Suceava este puțin implicat în lupta împotriva infecției HIV și are un potențial scăzut de creștere a gradului de implicare în această arie.

Enumerăm în continuare organizațiile neguvernamentale de interes, cât și proiectele relevante pentru aria patologică HIV/SIDA desfășurate în ultimii ani.

Organizații neguvernamentale cu experiență în zona de prevenire și testare HIV/SIDA, care pot fi implicate în implementarea proiectelor finanțate de bugetele locale

1. **Asociația Red Ribbon (membră UNOPA)**

   Au desfășurat în anul 2019 proiectul Comunitățile fac diferența, o campanie de informare stradală și în școlile din județ cu teme legate de prevenirea infecției HIV.

2. **Crucea Roșie - Suceava**

   Societatea Națională de Cruce Roșie din România face parte din cea mai veche și cea mai prestigioasă organizație neguvernamentală din lume - auxiliară autorităților publice în domeniul umanitar. Misiunea lor este de alinare a suferinței umane sub orice formă s-ar manifesta ea. Momentan nu proiecte relevante în desfășurare.

Județul Botoșani

Populație: **376.304** locuitori

Statistici locale cu privire la infecția HIV/SIDA

În perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2020, în județul Botoșani au fost înregistrate **55 cazuri noi** de infecție HIV (Tabelul 8), ocupând **locul 18** la nivel național în clasamentul județelor privind numărul total de cazuri noi. Scăderea bruscă a numărului de noi cazuri înregistrată la mijlocul anului 2020 a fost întâlnită la nivel național, sugerând o prăbușire a ratei de testare în întreaga țară, în contextul pandemiei COVID-19.

Tabelul 8 - Numărul de cazuri noi de infecție HIV în județul Botoșani

Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Total cazuri noi pentru perioada 2016 - 2020
13	16	19	6	1	**55**

Sursa datelor: *Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România din cadrul Institutului Național De Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"*

Strategiile locale actuale de dezvoltare în domeniul sănătății și serviciilor sociale, relevante pentru infecția HIV/SIDA

Fiecare dintre strategiile relevante identificate a fost evaluată din punct de vedere al calității acțiunilor și programelor destinate specific ariei patologice HIV/SIDA, incluzând și acțiuni de prevenire a consumul de droguri injectabile.

1. Strategii DGASPC Botoșani

Strategia ce privește copiii menționează dezvoltarea de servicii de reabilitare pentru copiii cu HIV/SIDA, cât și activități de prevenire a infecției HIV.

2. **Strategia Dezvoltare Județ Botoșani 2014-2020**

   Diverse statistici cu privire la HIV/SIDA sunt prezentate în această strategie. Este menționat de asemenea faptul că Asistența Medical Comunitară colaborează cu diferite organizații neguvernamentale pentru a realiza programe adresate unor grupuri vulnerabile precum consumatorii de droguri.

3. **Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Botoșani 2014-2020**

   În această strategie se menționează intenția de protecție a grupurilor vulnerabile, printre care și a copiilor cu HIV/SIDA. Diverse campanii de prevenire au fost derulate pentru depistarea precoce a bolilor transmisibile.

La nivelul județului Botoșani, sunt menționate campanii de prevenire pentru bolile transmisibile și servicii sociale de reabilitare pentru copiii cu HIV/SIDA. De asemenea, se face referire la colaborarea cu diverse ONG-uri pentru a implementa programe adresate unor grupuri vulnerabile, cum ar fi consumatorii de droguri. Nu se menționează însă nimic despre celelalte grupuri vulnerabile, dar nici metodologiile de implementare a programelor enunțate anterior.

Fondurile alocate la nivel județean în ultimii 4 ani pentru activități medicale și sociale desfășurate în beneficiul persoanelor afectate de HIV/SIDA

Informații privind fondurile destinate ariei patologice HIV/SIDA au fost colectate prin intermediul unor solicitări în baza legii nr. 544/2001 și cuprind alocările directe din bugetul instituțiilor vizate.

În perioada 2017-2020, nici Primăria Municipiului Botoșani și nici Consiliul Județean Botoșani nu au realizat alocări bugetare directe dedicate acțiunilor specifice ariei patologie HIV/SIDA (Anexa 1 - Tabelul 18).

Consumul de droguri la nivel județean

La nivelul județului Botoșani, în cea mai recentă evidență a Agenției Naționale Antidrog nu există consumatori de droguri, aflați în tratament pentru problemele cauzate de consumul de droguri, care au declarat consumul cel puțin o dată în viață a unui drog pe cale injectabilă. În lipsa unor alte surse de date, este dificilă formularea unei concluzii referitoare la acest fenomen pentru județul Botoșani.

Autoritățile locale din județul Botoșani trebuie să investească mai mult în colectarea și interpretarea datelor despre grupurile cu comportamente cu risc, în programele de prevenire HIV, cu informare și testare, adresate categoriilor vulnerabile și să implementeze campaniile de conștientizare și educare către publicul larg.

Organizații neguvernamentale care ar putea beneficia de fonduri publice alocate în urma desfășurării proiectului

La nivelul județului Botoșani, sectorul neguvernamental este puțin implicat în lupta împotriva infecției HIV.

Enumerăm în continuare organizațiile neguvernamentale de interes, cât și proiectele relevante pentru aria patologică HIV/SIDA desfășurate în ultimii ani.

Organizații neguvernamentale cu experiență în zona de prevenire și testare HIV/SIDA, care pot fi implicate în implementarea proiectelor finanțate de bugetele locale

1. **Asociația Tereza (membră UNOPA)**

   Se ocupă de informare medicală, consiliere psihosocială și de suport pentru beneficiari, asistență în relația cu autoritățile, activități educaționale, distribuire de materiale informative și materiale de protecție.

2. **Crucea Roșie - Botoșani**

   Societatea Națională de Cruce Roșie din România face parte din cea mai veche și cea mai prestigioasă organizație neguvernamentală din lume - auxiliară autorităților publice în domeniul umanitar. Misiunea lor este de alinare a suferinței umane sub orice formă s-ar manifesta ea. Momentan nu proiecte relevante în desfășurare.

Municipiul București

Populație: **1.832.883** locuitori

Statistici locale cu privire la infecția HIV/SIDA

În perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2020, în Municipiul București au fost înregistrate **1.148 cazuri noi** de infecție HIV (Tabelul 9), ocupând **primul loc** la nivel național în clasamentul județelor privind numărul total de cazuri noi. Scăderea bruscă a numărului de noi cazuri înregistrată la mijlocul anului 2020 a fost întâlnită la nivel național, sugerând o prăbușire a ratei de testare în întreaga țară, în contextul pandemiei COVID-19.

Tabelul 9 - Numărul de cazuri noi de infecție HIV în Municipiul București

Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Total cazuri noi pentru perioada 2016 - 2020
240	255	242	269	142	**1.148**

Sursa datelor: *Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România din cadrul Institutului Național De Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"*

Figura 3 – Harta națională privind numărul de cazuri noi HIV din ultimii ani

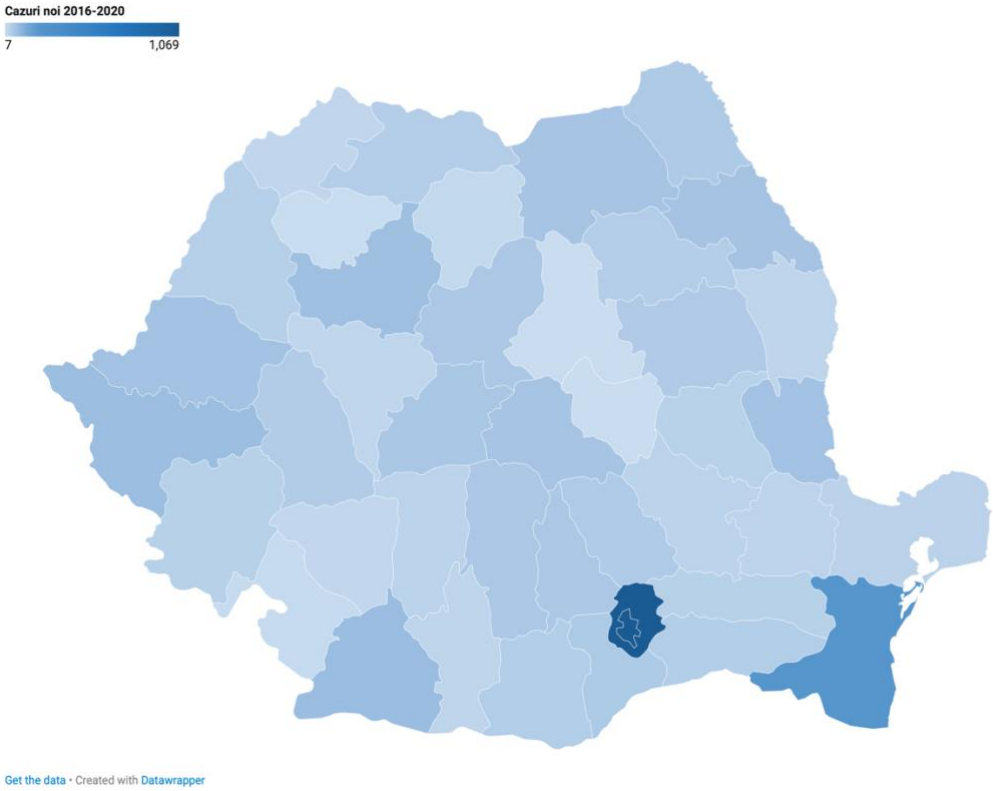

Sursa datelor: *Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România din cadrul Institutului Național De Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș"*

Municipiul București constituie epicentrul epidemiei HIV din România, având un număr cumulat de cazuri noi pentru perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2020 disproporționat de mare față de toate celelalte județe ale țării (Figura 3).

Numărul de cazuri noi de infecție HIV depistate la nivelul municipiului București în anul 2020 a înregistrat o scădere bruscă față de anii precedenți, sugerând **o prăbușire a ratei de testare HIV** în contextul pandemiei COVID-19[12] (Figura 4).

[12] Evoluția infecției HIV/SIDA în România 31.12.2020 - http://www.cnlas.ro/images/doc/31122020_rom.pdf

Figura 4 – Numărul de cazuri noi de infecție HIV 1 ian 2016 – 31 dec 2020

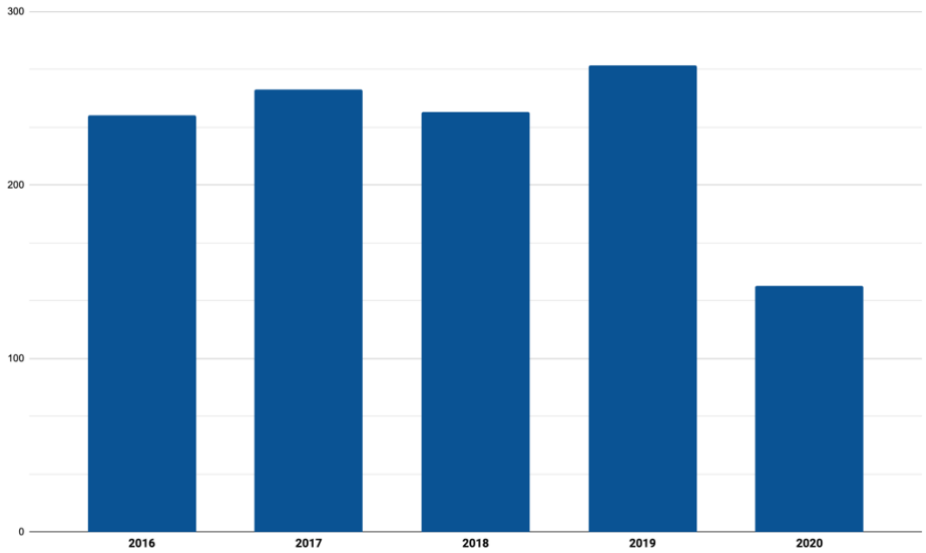

Strategiile locale actuale de dezvoltare în domeniul sănătății și serviciilor sociale, relevante pentru infecția HIV/SIDA

Fiecare dintre strategiile relevante identificate a fost evaluată din punct de vedere al calității acțiunilor și programelor destinate specific ariei patologice HIV/SIDA, incluzând și acțiuni de prevenire a consumul de droguri injectabile.

Municipiul București

1. Strategia pentru sănătate a Municipiului București pentru perioada 2018-2020

Strategia menționează faptul că se dorește consolidarea și modernizarea pavilionului pentru bolnavii HIV din cadrul Spitalului Clinic de Boli Infecțioase "Dr. Victor Babeș". Se dorește, de asemenea, înființarea unui centru medical specializat pentru persoane din grupuri vulnerabile, printre care și consumatorii de droguri - predispuși la infecția HIV. Prin înființarea acestui centru se urmărește facilitarea accesului consumatorilor la servicii de prevenire, testare, cât și tratament, alături de ameliorarea stării de sănătate a persoanelor din aceste grupuri vulnerabile. Centrul medical specializat pentru consumatorii de droguri este necesar la nivelul Municipiului București, având în vedere că numărul total estimat de consumatori de droguri injectabile este de peste 10.000, acesta aflându-se în creștere în ultimii 5 ani. Deși hotărârea care reglementează reabilitarea pavilionului a fost aprobată în 2018, pavilionul nu a fost încă reabilitat, iar centrul medical specializat este încă în faza de proiect.

2. **Strategia Locală privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei în Municipiul București 2017-2021**

   Această strategie precizează că instituțiile de la nivel local ce au atribuții în aria protecției grupurilor vulnerabile de copii și tineri, printre care și copii sau tineri diagnosticați cu infecție HIV sau predispuși la consumul de droguri, sunt sprijinite de către Direcția de Asistență Socială a Municipiului București.

Fiind capitala țării și cel mai mare oraș din România, București prezintă cea mai sensibilă situație din punct de vedere al infecției HIV. Autoritățile locale din Municipiul București ar trebui să ofere un exemplu de implicare în rezolvarea problemei HIV. Strategiile capitalei ar trebui să vizeze toate aspectele problematicii HIV/SIDA, de la campanii ample de educare și informare, la programe inovative de prevenție care să ajungă la cât mai multe persoane aparținând grupurilor vulnerabile.

Sectorul 1

1. **Strategia structurilor Integrate de Asistență Socială și Asistență Medicală Comunitară (DGASPC + Complexul Multifuncțional Caraiman) 2019-2027**

   Această strategie identifică nevoia de informare și educare a copiilor cu privire la consumul de droguri.

2. **Strategia de Dezvoltare Durabilă a Sectorului 1 al Municipiului București 2020-2030 - DRAFT**

   Strategia menționează acțiuni privind creșterea accesului femeilor afectate de HIV/SIDA la servicii de sănătate sexuală și reproductivă. Această strategie menționează, de asemenea, nevoia combaterii și stopării bolilor infecțioase, printre care se numără și infecția HIV.

3. **Plan acțiune Strategie antidrog Sector 1 - 2017-2020**

   Această strategie menționează acțiuni concrete cu privire la prevenirea consumului de droguri, reducerea cererii de droguri, asistența și integrarea socială a consumatorilor de droguri. Fiecare dintre aceste acțiuni menționează instituțiile responsabile pentru implementare, indicatori de evaluare, cât și un termen de finalizare a implementării.

Sectorul 2

1. **Strategie DGASPC Sector 2 - 2015-2020**

   Unul dintre obiectivele specifice este reprezentat de protecția și promovarea drepturilor fundamentale ale copiilor din acest sector, printre care se numără și grupurile vulnerabile de copii și tineri ce necesită o atenție specială – copiii și tinerii cu HIV/SIDA și/sau consumatorii de droguri (unde se încearcă prevenirea unor astfel de comportamente). Este menționat și faptul că o modalitate utilă prin care se poate rezolva o parte din această problemă este reprezentată de dezvoltarea unor programe de parteneriat cu societatea civilă.

   Proiectele implementate de către DGASPC Sector 2 în baza acestei strategii sunt[13]:

[13] Răspuns DGASPC Sector 2 în baza adresei cu nr. 47/29.04.2021.

- Celebrarea "ZILEI NAȚIONALE FĂRĂ TUTUN", la centrele: "Casa din Tei"; ,,CPRU Cireșarii"; ACS ,,Dănilă Prepeleac") prin informarea beneficiarilor cu privire la riscurile la care se expun fumătorii, precum și promovarea alternativelor de viață sănătoasă (sport, teatru, joc) -2017, 2018, 2019;
- Implementare proiect ,,PINOCCHIO" în rândul specialiștilor din cadrul D.G.A.S.P.C. Sector 2 - 2017, 2018;
- Implementarea Campaniei Naționale Media de Prevenire a Consumului de Canabis ,,Pot altfel!" în cadrul D.G.A.S.P.C. Sector 2, partener local - septembrie 2017-iunie 2018;
- Implementarea proiectului național "Eu și Copilul Meu" la Centrul Maternal "Maria" - 2018, 2019;
- Efectuarea de activități de prevenire a consumului de droguri în mediul instituționalizat și în zone identificate cu risc crescut de consum droguri și NSP la centrele din cadrul D.G.A.S.P.C. Sectorul 2: "Casa Din Tei"; ,,CPRU Cireșarii"; ,,ACS Dănilă Prepeleac" -august -decembrie 2019;
- Implementarea CAMPANIEI NAȚIONALE MEDIA NAȚIONALĂ ,,FII LIBER!" - în cadrul centrelor din cadrul D.G.A.S.P.C. Sector 2 - 2019-2020;

2. Strategia de dezvoltare locală integrată și durabilă a Sectorului 2 pentru perioada 2016-2025

Pe baza acestei strategii se urmărește prevenirea consumului de droguri prin campanii de informare desfășurate în școli și la nivelul comunității. Conform rapoartelor Agenției Naționale Antidrog, dintre consumatorii de droguri de la nivelul Municipiului București aflați în programe de schimb de seringi, 18,8% sunt asistați la nivelul Sectorului 2. Astfel că, Agenția Națională Antidrog a creat parteneriate cu DGASPC Sector 2 pentru a realiza proiecte adresate comunității.

3. Plan acțiune Strategie antidrog Sector 2 - 2017-2020

Această strategie urmărește și educarea și informarea populației școlare cu privire la pericolul consumului de droguri. Astfel, s-a dorit crearea unui proiect de intervenție timpurie în rândul copiilor din mediul preșcolar, având ca termen de finalizare anul 2020. Activități de petrecere a timpului liber (fie ele culturale, artistice sau sportive) au fost promovate în cadrul acestor proiecte adresate elevilor și studenților din mediul pre-universitar și universitar. Alte proiecte au avut ca scop identificarea consumatorilor de droguri pentru a le oferi acestora șansa de a primi tratament și consiliere în vederea includerii lor în serviciile de asistență specializată.

În vederea implementării strategiei, s-a încheiat un acord cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 2. Prin acest protocol, DGASPC Sector 2, s-a obligat să desfășoare următoarele activități:

a) a acordat sprijin Centrului de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog al Sectorului 2, prin personalul de specialitate la desfășurarea activităților de prevenire în unitățile din subordinea DGASPC Sector 2

b) a pus la dispoziție sălile în care au avut loc sesiunile de formare/instruire precum și a sălilor unde au avut loc activitățile de informare/prevenire a consumului de substanțe psihotrope;

c) a contribuit, prin specialiștii săi la diseminarea materialelor de informare-educare;

Serviciile de informare și prevenire a consumului de droguri în rândul copiilor protejați s-au desfășurat în centrele: Centrul de Primire în Regim de Urgență "Cireșarii"; Centrul de Servicii pentru Copilul cu Handicap; Unități rezidențiale de tip familial; Adăpostul pentru Copiii Străzii "Dănilă Prepeleac"; Centrul Pilot pentru Protecția Copilului Victimă a Traficului de Ființe Umane "Gavroche"; Centrul de Servicii de Asistență și Sprijin pentru Prevenirea Situațiilor ce pun în Pericol securitatea și Dezvoltarea Copilului "Casa Din Tei".

S-a constituit Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog la nivel local, în parteneriat cu Agenția Națională Antidrog. Activitatea desfășurată prin parteneriat până în prezent a confirmat existența unor mecanisme de colaborare inter-instituțională (autorități locale, specialiști antidrog, unități de învățământ), pentru a avea un răspuns adecvat și unitar la problematica drogurilor. Acțiunile, proiectele și campaniile de informare, conștientizare și educare, desfășurate în parteneriat, inclusiv în mediul online, vor deveni cu caracter permanent, în vederea prevenirii consumului de droguri în școală, în familie și în comunitate[14].

Sectorul 3

1. Strategia de Dezvoltare a D.G.A.S.P.C. Sector 3 2019-2024

În această strategie sunt menționate valorile regăsite în asistența socială, printre care nediscriminarea persoanelor care au fost infectate cu HIV. Printre grupurile țintă ale acestei strategii se numără copiii infectați cu HIV/SIDA, dar și persoanele adulte consumatoare de droguri. Prin diverse servicii de tip familial se poate constata efortul de a integra copii cu nevoi speciale (printre acestea numărându-se și copiii cu HIV/SIDA) în familii temporare, până la momentul adopției.

2. Plan acțiune Strategie antidrog Sector 3 - 2017-2020

Principalele obiective ale acestei strategii sunt reprezentate de campaniile de educare, informare și conștientizare a școlarilor asupra consecințelor consumului de droguri. Strategia dorește totodată implementarea unor proiecte de educație informală, de informare și conștientizare, alături de prevenirea unor astfel de comportamente. Mai mult decât atât, se dorește și îmbunătățirea accesului persoanelor consumatoare de droguri la servicii de prevenire, testare, vaccinare și tratament HIV și a altor boli asociate. Se încearcă de asemenea colaborarea cu serviciul de probațiune pentru includerea consumatorilor de droguri aflați în evidența acestuia într-un circuit integrat de asistență socială. Sistemul de monitorizare al tinerilor consumatori de droguri se dorește a fi și el îmbunătățit.

Sectorul 4

1. Strategia de Dezvoltare a Serviciilor Sociale Sector 4 - 2019-2024

În ceea ce privește această strategie, consumatorii de droguri sunt încadrați ca fiind un grup vulnerabil. Nu sunt menționate însă acțiuni pentru combaterea acestui fenomen sau pentru combaterea infecției HIV.

[14] http://ana.gov.ro/continua-colaborarea-dintre-agentia-nationala-antidrog-si-primaria-sectorului-2-bucuresti-pentru-prevenirirea-consumului-de-droguri/

2. Strategia de Dezvoltare a Sectorului 4 pentru perioada 2016-2020

În această strategie este specificat faptul că există o nevoie pentru o anumită paletă de servicii, necesare, de exemplu, pentru persoanele dependente. În același timp este menționat că această paletă de servicii nu poate fi acoperită de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 4, din varii motive.

Sectorul 5

1. Strategie Dezvoltare Servicii Sociale Sector 5 - 2019-2024

Strategia aceasta prezintă posibilitatea copiilor expuși perinatal/infectați cu HIV/SIDA de a beneficia de locuri de cazare în centre rezidențiale/case de tip familial. Se dorește totodată menținerea serviciilor existente pentru protecția acestor copii și dezvoltarea acestor servicii prin colaborări cu mediul privat. Este menționat faptul că copiii infectați HIV și consumatorii de substanțe psihotrope sunt plasați sub supraveghere. Se urmărește, de asemenea, integrarea socială și profesională a acestor două grupuri în societate. Prin formarea unei Echipe de Intervenție, diverse campanii de educare și informare asupra riscurilor și efectelor substanțelor psihotrope sunt organizate la nivelul acestui sector.

2. Strategia locală de Dezvoltare Durabilă a Sectorului 5

O mențiune importantă în această strategie este reprezentată de obiectivul referitor la stoparea consumului de droguri. Se urmărește reducerea cererii de droguri în conformitate cu sistemul național integrat de prevenire și asistență, cât și organizarea programelor de informare, educare și prevenire în școli, comunitate și familie. Finalitatea programelor este reprezentată de integrarea acestor tineri înapoi în societate.

3. Plan acțiune Strategie antidrog Sector 5 - 2017-2020

Prin această strategie se urmărește, încă o data, implementarea la nivel local a unui proiect de intervenție ce ar urma să crească influența factorilor de protecție și scăderea factorilor de risc în rândul persoanelor vulnerabile. De asemenea, un alt program de interes ar fi referitor promovarea educației informale, în vederea dezvoltării personalității de tip asertiv, necesare pentru luarea deciziilor corecte în rândul elevilor. Ca și în alte strategii similare, activități de petrecere a timpului liber de tip cultural, sportiv și artistic au fost organizate pentru a prezenta o alternativă sănătoasă față de utilizarea drogurilor. Unele campanii de informare urmăresc extinderea informațiilor prezentate și pe canale media, pentru a ajunge la o populație cât mai mare.

În cadrul sectorului 5 funcționează *Echipa Mobilă de Intervenție pentru Persoanele Aflate în Situații de Risc* care oferă servicii sociale consumatorilor de droguri injectabile precum schimbul de seringi, asistenta medicala primara, referire către alte servicii și acompaniere, informare, consiliere psihologică, educare, testare etc.

Sectorul 6

1. Strategia de Dezvoltare a Serviciilor Sociale în Sectorul 6 2019 - 2023

Strategia aceasta prezintă în analiza SWOT ca deficit faptul că este o lipsă de servicii sociale pentru anumite categorii de beneficiari, printre care și persoanele dependente de droguri. Unul din

obiectivele strategiei este reprezentat de crearea unor campanii de informare pentru combaterea consumului de droguri în rândul elevilor și tinerilor. Din august 2020, DGASPC Sector 6 colaborează cu asociația ARAS în cadrul unui proiect, care presupune asigurarea de servicii complexe psiho-socio-medicale adresate persoanelor aflate în situație de vulnerabilitate (dependență de droguri, comportament sexual la risc, lipsa adăpostului, sărăcie și marginalizare, acces redus la servicii medicale). Activitățile din proiect au ca scop prevenirea infecțiilor cu HIV, VHB, VHC, reducerea comportamentelor cu risc de infectare, facilitarea accesului la tratament și servicii sociale și psihologice de suport. Fondurile necesare acestor servicii sunt asigurate din fondurile ONG-ului partener.

2. Plan acțiune Strategie antidrog Sector 6 - 2017-2020

Strategia urmărește implementarea la nivel local a unei campanii de informare, educare și conștientizare în rândul preșcolarilor, pentru a crește influența factorilor de protecție și pentru a scădea influența factorilor de risc. Aceleași campanii s-ar regăsi și la nivel pre-universitar și universitar. Ca și în alte strategii similare, activități de petrecere a timpului liber de tip cultural, sportiv și artistic au fost organizate pentru a prezenta o alternativă sănătoasă. Comparativ cu alte strategii, în aceasta este manifestată și intenția de a stopa stigmatizarea consumatorilor de droguri. De asemenea, consumatorii de droguri aflați în servicii de probațiune ar beneficia de includere în circuitul integrat de asistență.

Hotărâri ale Consiliului General al Municipiului București sau ale Consiliilor Locale de Sector cu impact direct asupra ariei patologice HIV/SIDA

Alocările bugetare dedicate ariei patologice HIV/SIDA în Municipiul București și la nivelul sectoarelor au fost identificate prin analiza tuturor hotărârilor Consiliului General al Municipiului București și ale Consiliilor Locale de Sector din perioada 2016-2020.

Tabelul 10 – Alocările destinate ariei patologice HIV/SIDA în Municipiul București

Autoritate	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Municipiul București	**Hot. 87/2016 –** Parteneriat DGASMB - ARAS 460,840 lei	**Hot. 640/2017 –** Parteneriat DGASMB – ARAS 995,780 lei	-	-	-
București Sector 1	**Hot. 32/2016** - Parteneriat DGASPC S1 - Fundația Health AID România - include și măsuri pentru copii cu HIV	**Hot. 25/2017** - Parteneriat DGASPC S1 - Fundația Health AID România - include și măsuri pentru copii cu HIV	**Hot. 204/2018** - Parteneriat DGASPC S1 - Fundația Health AID România - include și măsuri pentru copii cu HIV **Hot. 415/2018** Parteneriat DGASPC S1 – ARAS 174,200 lei	-	-
București Sector 2	-	-	-	-	-
București Sector 3	-	-	-	-	-
București Sector 4	-	-	-	-	-
București Sector 5	-	-	-	**Hot. 336/2019** - Echipă Mobilă de Intervenție pentru Persoane aflate în Situații de Risc (include persoane cu HIV)	-
București Sector 6	-	-	-	-	-

** DGASMB = Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București; DGASPC = Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului; ARAS = Asociația Română Anti-SIDA*

Se remarcă un număr scăzut de astfel de alocări bugetare directe, concentrate la nivelul Municipiului București și a altor două sectoare, cea mai recentă dintre ele fiind la nivelul Sectorului 5, în anul 2019 (Tabelul 18).

Consumul de droguri la nivelul Municipiului București

Numărul total estimat de consumatori de droguri injectabile la nivelul Municipiului București este de **peste 10.000**, acesta aflându-se **în creștere** la nivelul ultimilor 5 ani (Figura 5).

Figura 5 – Evoluția numărului estimat al consumatorilor de droguri injectabile de la nivelul Municipiului București

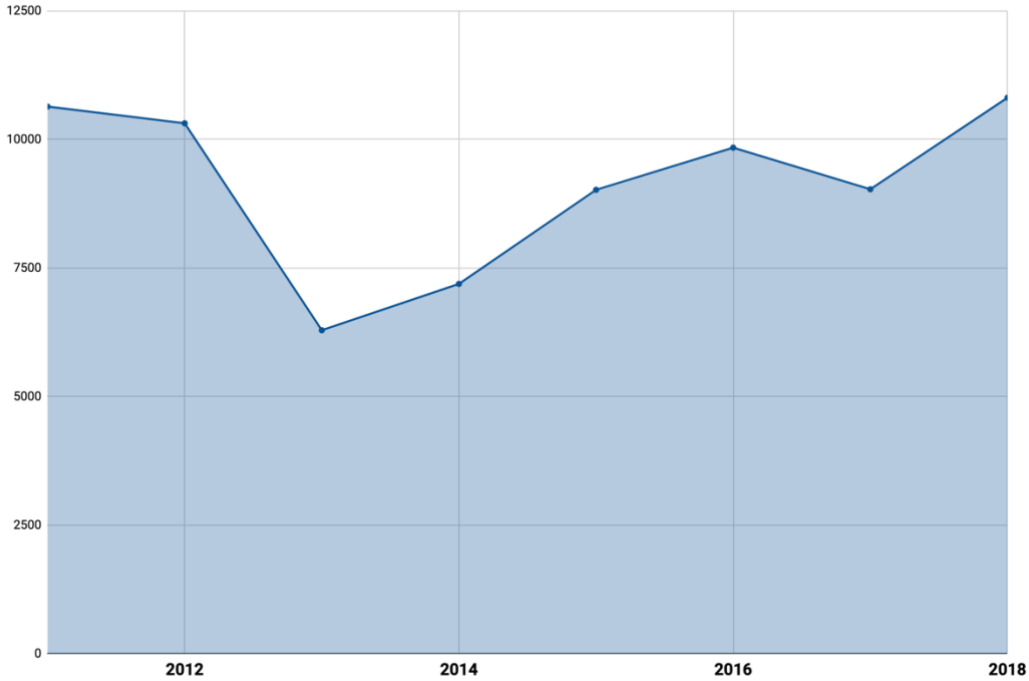

Sursa datelor*: Agenția Națională Antidrog*

Conform Agenției Naționale Antidrog, la nivelul Municipiului București, în anul 2019 au existat 1.976 persoane care au beneficiat cel puțin o dată de tratament pentru problemele cauzate de consumul de droguri.

Conform rapoartelor Agenției Naționale Antidrog, dintre consumatorii de droguri de la nivelul Municipiului București aflați în programe de schimb de seringi, **18,8% sunt asistați la nivelul Sectorului 2**.

De asemenea, dintre consumatorii de droguri intravenoase din Municipiul București diagnosticați cu infecție HIV, **50% dintre aceștia sunt asistați la nivelul Sectorului 2**.

Organizații neguvernamentale care ar putea beneficia de fonduri publice alocate în urma desfășurării proiectului

Sectorul neguvernamental implicat în lupta împotriva infecției HIV este unul dezvoltat la nivelul Municipiului București.

Enumerăm în continuare organizațiile neguvernamentale de interes, cât și proiectele relevante pentru aria patologică HIV/SIDA desfășurate în ultimii ani.

Organizații neguvernamentale cu experiență în zona de prevenire și testare HIV, care pot fi implicate în implementarea proiectelor finanțate de bugetele locale

1. Fundația Romanian Angel Appeal

Scopul Fundației îl constituie folosirea fondurilor sale în scopuri caritabile în beneficiul copiilor și tinerilor cu nevoi, inclusiv a celor cu boli cronice, infecție cu HIV/SIDA etc. prin acordarea de ajutor medical, psihologic, social și material, precum și prin dezvoltarea de rețele, cursuri de instruire, cercetare, campanii și programe de advocacy, în colaborare cu autorități guvernamentale, companii, organizații neguvernamentale și persoane fizice. De asemenea, RAA este unul dintre ONG-urile care este implicat în mod direct în proiecte care vizează crearea de politici publice, strategii și planuri de acțiune, instrumente de monitorizare a impactului intervențiilor care oferă asistență tehnică și suport constant autorităților publice locale și centrale.

Fundația desfășoară multiple proiecte relevante, cum ar fi:

- #SOS_Project: Parteneriat pentru politici sustenabile în domeniul prevenirii HIV/SIDA - sprijinirea autoritățile publice în procesul de îmbunătățire a accesului și a eficienței modelelor de servicii în programele de prevenire și tratament HIV
- Centrul de servicii integrate pentru pacienții cu HIV/SIDA din România, în cadrul Spitalului Clinic Dr. Victor Babeș din București. Proiectul a fost demarat în luna octombrie 2013 și vizează asigurarea unui cadru adecvat (spațiu și personal specializat) pentru oferirea de servicii de monitorizare, testare și suport psihologic, pacienților cu HIV/SIDA din România, în scopul depistării precoce a afectării neurocognitive și prescrierii tratamentului corespunzător.
- Programul HIV/SIDA finanțat de Fondul Global, Runda a 6-a - 2007-2010, obiectivul principal a fost de a menține incidența infecției cu HIV la nivelul scăzut înregistrat în 2005. Prin acest program s-au implementat activități, care să asigure accesul categoriilor de populație sărace și vulnerabile la servicii de prevenire și tratament și să asigure combinații adecvate de servicii și susținere a persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA.
- Programul de Prevenire a Transmiterii Infecției cu HIV de la Mama la Copil (PMTCT) a fost lansat în Octombrie 2004 și finalizat în Decembrie 2008, fiind în cea mai mare măsura integrat în sistemul național de sănătate publică.
- Programul de Extindere a Capacității de Consiliere și Testare Voluntară (VCT) a fost lansat în Octombrie 2004 și finalizat în Decembrie 2008, a fost integrat în cea mai mare parte în cadrul sistemului de sănătate publică. Obiectivele programului au fost: scăderea incidenței infecției cu HIV în rândul populației generale, îndeosebi în rândul tinerilor; creșterea competențelor personalului medical în prevenirea transmiterii, diagnosticarea și monitorizarea infecției cu HIV și creșterea accesului persoanelor vulnerabile și a celor aparținând unor grupuri cu risc crescut la serviciile asigurate de către centrele de consiliere și testare voluntară.

2. Asociația ACCEPT

Misiunea ACCEPT este apărarea și promovarea drepturilor persoanelor LGBT (Lesbiene, Gay, Bisexuali, Transgender) din România, ca drepturi ale omului. Acțiunile lor sunt direcționate în sensul schimbării mentalității privind LGBT din România. De asemenea, viziunea lor este despre a crea o societate în care orientarea sexuală și identitatea de gen sunt considerate simple caracteristici ale ființei umane.

Asociația are multiple proiecte relevante, dintre care unul foarte important este implicare în campania de advocacy pentru adoptarea Planului Național HIV – desfășurată în anul 2020.

3. Asociația Eu sunt! Tu?

Misiunea ”Eu Sunt! Tu?” este de a crea în România o comunitate mai responsabilă, mai unită și mai sănătoasă, prin scăderea numărului de infecții cu HIV și prin creșterea gradului de încredere și solidaritate între membrii comunității.

Obiectivele lor se concentrează pe trei direcții:

- Sănătate – prin reducerea numărului de infecții cu HIV, prin educarea și responsabilizarea sexuală a comunității LGBTQI
- Anti-stigmatizare socială – prin consolidarea solidarității și a unității între membrii comunității LGBTQI din România, prin promovarea acceptării de sine și redescoperirea valorilor comune;
- Suport – prin sprijinirea persoanelor gay/bisexuale infectate cu HIV și a persoanelor transgender, prin facilitarea asocierii, mobilizării și întrajutorarea acestora.

Asociația desfășoară multiple proiecte relevante, cum ar fi:

- #SOS_Project: Parteneriat pentru politici sustenabile în domeniul prevenirii HIV/SIDA - sprijinirea autoritățile publice în procesul de îmbunătățire a accesului și a eficienței modelelor de servicii în programele de prevenire și tratament HIV

4. ARAS - București

Prima asociație anti-SIDA din România, care are ca scop prevenirea HIV/SIDA, a hepatitelor B și C și a altor infecții cu transmitere sexuală; promovarea non-discriminării față de persoanele care trăiesc cu HIV și față de populațiile cu risc de infectare; creșterea capacității instituțiilor, profesioniștilor, asociațiilor de persoane afectate de HIV/SIDA, a societății civile etc. de a oferi un răspuns adaptat la problematică specifică infecției cu HIV și cu alte ITS.

Domeniile de intervenție sunt reducerea riscurilor asociate infecțiilor HIV/SIDA/hepatite/tuberculoză în rândul persoanelor din grupurile vulnerabile; asistență medicală, psihologică, socială, vocațională; informare și educare pentru publicul larg; linie telefonică de informare HIV/SIDA, cu apel anonim și gratuit în rețelele de telefonie fixă și mobilă.

Asociația desfășoară multiple proiecte relevante, cum ar fi:

- Proiectul **„Organizarea de programe de depistare precoce (screening), diagnostic si tratament precoce al tuberculozei, inclusiv al tuberculozei latente”** - în perioada 2018 -2023, prin care recrutează persoanele vulnerabile din regiunea București-Ilfov la screening TBC și asigură acompanierea la tratament TBC, cofinanțat de Programul Operațional Capital Uman (POCU);
- Proiectul **„Acces la un pachet cuprinzător de servicii de prevenire și asigurarea legăturii cu serviciile de îngrijire pentru consumatorii de droguri injectabile” -** în perioada 2019-2020, prin care facilitează accesul consumatorilor de droguri injectabile la prevenire, diagnostic și tratament pentru HIV, VHB, VHC și TBC. Proiectul face parte din Programul „Abordarea

provocărilor sistemului de sănătate privind controlul tuberculozei în România", finanțat de Fondul Global;

- Proiectul **"Servicii integrate și soluții holistice pentru nevoile bunicilor comunității – HOME CARE"**, în parteneriat cu asociația "Rămâi acasă", în perioada 2019 – 2021, prin care asigură servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice de tipul: servicii de baza, asistență medicală, socială și psihologică, în municipiul Baia Mare, cofinanțat de Programul Operațional Capital Uman (POCU).
- **Programul regional integrat de prevenire, depistare precoce (screening), diagnostic și direcționare către tratament al pacienților cu boli hepatice cronice secundare infecțiilor virale cu virusuri hepatice B/D și C din regiunile Nord-Est și Sud-Est – LIVE(RO) 2 – EST" și „LIVE(RO)2-SUD,** derulat în perioada 2020-2023, prin care ARAS asigură activități de mobilizare a comunității din regiunile de dezvoltare Nord-Est, Sud-Est, Sud-Vest și Sud Muntenia în vederea participării la depistare precoce (screening) și stadializare pentru infecțiile cu virusurile hepatice B/D și C, implicarea cabinetelor de medicina de familie în activitățile de screening și acompaniere la stadializare a pacienților pozitivi și prevenire, screening și diagnostic al pacienților cu boli hepatice cronice secundare infecțiilor virale cu virusuri hepatice B/D și C.
- **Săptămâna Internațională a testării HIV** marcată în 23-29 noiembrie 2020, cu sprijinul financiar al Coalition PLUS, s-a realizat o campanie națională online de informare a publicului despre importanța cunoașterii timpurii a diagnosticului HIV și de autotestare pentru HIV la domiciliu, o necesitate tot mai acută, dat fiind contextul COVID-19.
- **Checkpoint ARAS** – în desfășurare - este **primul centru de testare din România adresat exclusiv bărbaților care fac sex cu bărbați și femeilor trans**, localizat în București și, de curând, și la Cluj. Centrul nu se rezumă doar la testare, lucrătorii din cadrul acestuia asigură de asemenea partea de informare și consiliere pentru fiecare persoană care accesează serviciile centrului.

5. Asociația Sens Pozitiv

Asociația promovează drepturile omului și susține îmbunătățirea calității vieții persoanelor care trăiesc cu HIV și a celor care fac parte din medii defavorizate și la risc de infectare cu HIV.

Proiectul InformatHIV, implementat în anul 2020, reprezintă o sursă veridică de informații, care se adresează atât persoanelor care trăiesc cu HIV, cât și celor care au un risc crescut de a contracta virusul, cadrelor medicale, activiștilor, persoanelor care lucrează în organizații, voluntarilor din domeniu și oricui vrea să afle informații despre HIV.

6. Health Aid România

Fundația HAR desfășoară programe de prevenire a abandonului copilului și de îngrijire directă a copiilor abandonați și infectați cu HIV/SIDA prin deschiderea caselor de tip familial, cei mai mulți dintre aceștia fiind preluați Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș".

De-a lungul anilor a adus îmbunătățiri în cadrul legislativ pentru promovarea drepturilor copiilor și a persoanelor care fac parte din grupurile vulnerabile. Fundația este acreditată ca furnizor de servicii sociale și furnizor de formare profesională continuă în asistență socială.

Fundația desfășoară multiple proiecte relevante, cum ar fi:

- Cursuri acreditate de către Colegiul Asistenților Sociali din România "Etica profesională în Asistența socială - de la teorie la practică" – adresat profesioniștilor care activează în domeniul social
- „Proiectul Educație pentru sănătate activă în comunitate" finanțat de Direcția Generala de Asistenta Sociala a Municipiului București, desfășurat în 2018.
- Programul psiho-educativ de grup, pentru copii și adolescenți, beneficiari ai fundației, desfășurat în 19 – 22 Noiembrie 2018, în colaborare cu d-na Lois Pollock – specialist în oferirea de suport pentru persoanele infectate cu HIV/SIDA și consilier în îngrijirea paliativa. Scopul programului a avut ca scop îmbunătățirea nivelului inteligenței emoționale prin comunicare, ascultare și poziționare în relații cu alții, gestionarea emoțiilor perturbatoare: furia, frica, umilință, neputință, etc și antrenarea unui comportament asertiv.
- Program de suport pentru personalul de îngrijire, lucrători în programele sociale desfășurate de către fundație, desfășurat în 2018, care a avut scop identificarea resurselor proprii ale personalului de îngrijire, validarea calității muncii și a devotamentului lor, reducerea izolării sociale.

7. Asociația Carusel

Misiunea Asociației este ca persoanele aflate în stare de vulnerabilitate extremă, marginalizate sau excluse din comunitate să primească sprijin atât imediat, cât și pe termen lung, să beneficieze de egalitatea de șanse și să devină vizibili pentru societate, în spiritul apărării drepturilor și libertăților omului.

Asociația desfășoară multiple proiecte relevante, cum ar fi:

- **Serviciul Social P.A.S.A.J.** este un serviciu social, care are ca scop îmbunătățirea calității vieții persoanelor care trăiesc pe stradă sau în condiții de locuire precară, în special acele persoane care se confruntă și cu alte vulnerabilități, cum ar fi consum de droguri, practicarea sexului comercial, probleme de sănătate (TBC, HIV, Hepatite), lipsa actelor de identitate și/ sau a asigurării medicale. Activitatea principală este aceea de identificare și monitorizare a persoanelor care trăiesc în stradă sau în condiții de locuire precară, cu următoarele activități secundare: consiliere pentru reducerea riscurilor; schimb şi distribuire de seringi şi alte materiale sterile de injectare; distribuire de materiale informative; distribuire de prezervative; consiliere socială; referire și acompaniere către alte servicii medicale şi sociale de specialitate.
- **Primul duș mobil pentru persoanele fără adăpost** în București, lansat în septembrie 2019.
- **Centrul de Servicii Sociale GORE** – activitatea principală constă în furnizarea de servicii sociale și de suport persoanelor care trăiesc cu HIV/ Hepatita C/ TBC, dar și celor nou diagnosticate cu aceste boli, în special celor mai vulnerabile dintre acestea. Activitatea centrului este centrată pe identificarea, testarea, acompanierea, referirea și reținerea în serviciile publice de sănătate a persoanelor aflate la risc de marginalizare și excludere socială. Echipa centrului reprezintă un liant de încredere între comunitate și serviciile de sănătate.
- **Testare rapidă pentru HIV, Hepatite B și C în cadrul centrului GORE** - s-au realizat peste 250 de sesiuni de testare (rude, prieteni și cunoștințe ale clienților, membri ai populației generale)

în 2019. În urma testărilor, echipa Carusel a acompaniat persoanele cu teste reactive către unități medicale specializate, în vederea realizării confirmărilor de laborator.

8. Romanian Harm Reduction Network (RHRN)

RHRN promovează reducerea comportamentelor cu risc asociate consumului de droguri prin creșterea gradului de comunicare între organizațiile partenere și îmbunătățirea calității serviciilor pentru consumatorii de droguri, la nivel național. RHRN inițiază și facilitează schimbări menite să susțină implementarea unor politici și programe sociale eficiente care se adresează consumatorilor de droguri și altor grupuri marginalizate social.

Organizația are multe proiecte relevante, cum ar fi:

- **Dezvoltarea de răspunsuri locale la creșterea pericolului infectării cu HIV în rândul consumatorilor de substanțe noi cu proprietăți psihoactive în România**, desfășurat în mai 2012 – aprilie 2013. S-a organizat un curs de formare pentru profesioniști, cu scopul creșterii capacității de a înțelege nevoile consumatorilor de noi substanțe cu proprietăți psihoactive, de a-i atinge ca grup-țintă și de a lucra cu ei.
- **Consumatorii de droguri în arest preventiv** – o abordare din perspectiva drepturilor omului, aprilie 2011 – iunie 2012. Scopul proiectului a fost informarea factorilor de decizie abilitați cu privire la beneficiile măsurilor orientate către reducerea utilizării arestului preventiv în cazul consumatorilor de droguri din România.
- **Consumatorii de droguri și sistemul de justiție penală din România**, mai 2013 – iulie 2014. Scopul proiectului a fost de a promova abordările bazate pe dovezi și pe drepturile omului în sprijinul intervențiilor de reducere a riscurilor în cadrul sistemului de justiție penală din România, inclusiv schimbări legislative în scopul reducerii aplicării măsurii de arestare preventivă în cazul consumatorilor de droguri.

9. Asociația Semper Musica

Acesta a apărut din nevoia de proiecte cu rezultate reale, la care tinerii pot contribui pentru a aduce o schimbare. Aria de activitate este, în principal, prevenirea infecției HIV în rândul liceenilor de la nivel național. În afară de această direcție, se implică și în proiectele de cooperare internațională, proiecte care prin activitățile propuse reduc nivelul de discriminare al grupurilor vulnerabile, inițiative care promovează voluntariatul și implicarea în comunitate a tinerilor. Prin proiectele desfășurate în ultimii ani au reușit să facă informația despre metodele de protecție împotriva infecției HIV, testarea și tratamentul HIV, mult mai accesibilă și mai ușor de înțeles.

10. Crucea Roșie - Sector 1

Societatea Națională de Cruce Roșie din România face parte din cea mai veche și cea mai prestigioasă organizație neguvernamentală din lume - auxiliară autorităților publice în domeniul umanitar. Misiunea lor este de alinare a suferinței umane sub orice formă s-ar manifesta ea.

Proiectul Educație pentru sănătate se regăsește printre activitățile desfășurate constant de Crucea Roșie Română, unul din obiective fiind domeniul prevenirii și combaterii HIV/SIDA. Programul se adresează întregii populații, în general, și, în mod special, tinerilor.

11. Crucea Roșie - Sector 3

Proiecte relevante: Campania de informare desfășurată în 2018.

12. **Crucea Roșie - Sector 2**
13. **Crucea Roșie - Sector 4**
14. **Crucea Roșie - Sector 5**
15. **Crucea Roșie - Sector 6**

Concluzii

Cu toate că infecția HIV este o problemă de actualitate cu care România se confruntă de peste 30 de ani, iar autoritățile locale au un rol important în sănătatea comunității pe care o deservesc, problema HIV/SIDA nu este abordată de administrațiile locale într-un mod proporțional cu gravitatea ei. Realitatea actuală reflectă mai degrabă o abordare sporadică și lipsită de viziune pe termen lung, periclitând semnificativ șansele de oprire a epidemiei HIV în țara noastră.

Strategiile județene și ale orașelor, documente oficiale care schițează direcția de dezvoltare și abordare a problemelor de la nivel local, se rezumă în cea mai mare parte doar la a menționa situația persoanelor cu HIV/SIDA încadrate în grad de handicap sau oferirea alocației de hrană pentru aceste persoane. Foarte îngrijorător este faptul că din majoritatea strategiilor autorităților locale lipsesc cu desăvârșire acțiuni de prevenire pentru grupurile vulnerabile infecției HIV. Acest fapt se reflectă și în alocările bugetare realizate de către acestea. Finanțarea la nivel local a unor acțiuni specifice destinate ariei patologice HIV/SIDA a fost omisă aproape complet, cu puține excepții la nivelul Municipiului București.

Sectorul neguvernamental din România este însă unul activ implicat în problema infecției HIV. În țara noastră există organizații neguvernamentale cu experiență vastă în lupta împotriva HIV/SIDA. Serviciile oferite de acestea pun beneficiarul în centru, acordând sprijin bazat pe încredere și respect. În plus, aceste organizații au potențialul de a realiza transfer de cunoștințe atât către alte ONG-uri, cât și către serviciile de asistență socială ale autorităților locale. Aceste organizații au însă nevoie de un sprijin financiar predictibil pentru a-și putea îndeplini misiunea. Fără implicarea autorităților locale, experiența acumulată și progresele realizate de aceste organizații în aria HIV/SIDA în ultimii 10 ani riscă să se piardă.

Autoritățile locale, împreună cu organizațiile neguvernamentale, pot desfășura în colaborare activități pentru monitorizarea și limitarea răspândirii infecției HIV. În Municipiul București, prin Direcția Generală de Asistență Socială, s-a realizat alocarea de fonduri în baza Legii nr. 350/2005 pentru inițiative și acțiuni în domeniul asistenței sociale, implementate de către organizații neguvernamentale. În baza ghidului de finanțare aprobat în anul 2018 pot fi sprijinite activități precum: (1) campanii de informare și educare a tinerilor privind planificarea familială și modalitățile de transmitere a infecțiilor cu transmitere sexuală, (2) campanii de educare și informare a populației cu privire la riscul de îmbolnăvire precum și măsurile de prevenire și combatere a infecției HIV/ SIDA sau (3) efectuarea de studii, cercetări, prognoze în domeniul social, precum și organizarea de evenimente de diseminare a informațiilor către publicul țintă. Acest model de finanțare poate fi ușor replicat la nivelul administrațiilor locale din întreaga țară, alături de dezvoltarea unor alte mecanisme financiare predictibile prin care să fie acoperite nevoile locale.

Bune practici în Europa

Prezentăm în continuare modelele câtorva orașe din Europa și Asia Centrală care au reușit, împreună cu organizațiile neguvernamentale de la nivel local, să dezvolte programe coerente de luptă împotriva infecției HIV.

Londra

Este primul oraș din lume care a depășit ambele obiective UNAIDS de 90–90–90 și 95-95-95, cifrele din 2017 fiind confirmate la 95-98-97[15]. Cu toate acestea, HIV rămâne o problemă importantă în Londra. Din anul 2013, acțiunile de prevenire HIV au devenit responsabilitatea legală a autorităților locale.

Proiecte și acțiuni implementate în Londra:

- **Campania "Do It London"**, 2015-2017, care a adus o contribuție semnificativă la creșterea conștientizării HIV, combaterea stigmatizării și prevenire, prin:
  - asigurarea accesului la servicii de sănătate sexuală pentru bărbații care fac sex cu bărbați și alte persoane cu risc crescut de expunere la HIV;
  - sistemul de distribuție a prezervativelor în peste 60 de locații dedicate persoanelor din comunitatea LGBTQI+
  - promovarea pentru prima data a profilaxiei pre-expunere (PrEP) și U=U (Undetectable Equals Untransmittable), alături de utilizarea prezervativului și testarea regulată.
- **Creșterea capacității de testarea HIV** - esențială pentru reducerea transmiterii HIV;
- **Inițierea rapidă a tratamentului pentru persoanele care sunt HIV-pozitive.**

Organizațiile neguvernamentale din Londra reprezintă un element cheie al luptei împotriva HIV, fiind parteneri în prevenire, îngrijirea pacienților, susținere socială, precum și implicarea în programe de sănătate reproductivă și sexuală.

Amsterdam

Unul dintre primele orașe din lume care a atins obiectivele globale de testare, diagnostic și tratament HIV la sfârșitul anului 2017[16]. În ciuda acestor intervenții ample și eficiente, a rămas în continuare un procent de 5% din oamenii care trăiesc cu HIV și care nu știu că sunt infectați.

În anul 2014 s-a creat programul **HIV Transmission Elimination Amsterdam (H-TEAM)**, care s-a concentrat pe grupurile cu riscul cel mai mare la HIV, bărbați care fac sex cu bărbați și emigranți din regiuni cu o prevalență HIV ridicată, abordând:

- **Prevenirea biomedicală** – crearea unor servicii de sănătate sexuală adaptate bărbaților care fac sex cu bărbați și persoanelor transgender, care trebuie să includă profilaxia pre-expunere, alături de testarea și tratamentul bolilor cu transmitere sexuală;

[15] .London. In: Fast-Track Cities Global Web Portal [Internet]. IAPAC; c2019 (http://www.fasttrackcities.org/cities/london)
[16] De Bree GJ, van Sighem A, Zuilhof W, van Bergen JEAM, Prins M, Heidenrijk M et al. Is reaching 90/90/90 enough to end AIDS? Lessons from Amsterdam. Curr Opin HIV AIDS - https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31589173/

- **Maparea celor 5% dintre persoanele care nu știu că sunt infectați cu HIV** – s-au estimat locurile infecțiilor actuale și unde pot să apară cele viitoare, pentru a avea o abordare geografică a testării HIV și a altor intervenții[17];
- **Campanii de conștientizare** - care vizează bărbați care fac sex cu bărbați, concentrându-se pe testarea timpurie, prevenire, tratament și îngrijire
    - Campania ”Do I have HIV?”, 2015
    - Campania ”Test Rapidly”, 2017-2018
    - Campania ”HIV as a Chronic Disease”
- **Testare mai frecventă și mai rapidă** – strategia de testare acută a infecției HIV implică utilizarea unui scor de risc pentru o posibilă infecție acută cu HIV, care evaluează simptomele și comportamentul sexual;
- **Îngrijire îmbunătățită pentru cei cu infecție acută sau precoce cu HIV** - persoana nou diagnosticată primește tratament imediat.

Madrid

În fiecare an există mai mult de 1.000 de noi infecții cu HIV în Madrid, riscul cel mai mare fiind întâlnit la bărbații care fac sex cu bărbați. În anul 2016, autoritățile locale împreună cu societatea civilă au început să lucreze la îmbunătățirea strategiilor privind testarea și tratamentul.

Organizația neguvernamentală „Apoyo Positivo”, un grup suport pentru pacienții cu HIV, a fost cea care a dezvoltat și a promovat acțiunile necesare pentru îndeplinirea obiectivelor. Această organizație a jucat un rol important în mobilizarea resurselor din partea autorităților locale și a celorlalți parteneri, punct lor forte constând în abilitatea de a mobiliza comunitatea.

Campanii educaționale coordonate:

- **”Touchdown”**- derulată împreună cu echipa de rugby formată din persoane LGBTI;
- **Programul ”Sex, Drugs and You”** - care implementează un răspuns integral la chemsex[18], în colaborare cu sistemul public de sănătate;
- **Campania U=U** (Undetectable Equals Untransmittable) - sensibilizarea populației despre faptul că persoanele cu supresie virală nu pot transmite HIV;
- **Centrul Casa** - asigură servicii pentru prevenirea, testarea și respectarea tratamentului HIV pentru peste 20 000 de oameni. Oferă și o gamă largă de servicii sociale și servicii de sănătate sexuală, mentală și luptă constant pentru a combate stigmatul legat de HIV.

[17] H-TEAM. In: AHTI.nl [Internet]. Amsterdam: AHTI; c2019 (https://ahti.nl/projects/h-team/, accessed 27 August 2019).
[18] Chemsex se referă la utilizarea de substanțe puternice, droguri și aplicații sexuale de către bărbații care fac sex cu bărbați, înainte sau în timpul sexului. Este asociat cu creșterea riscul HIV.

Atena și Salonic

În 2018, se estima că 14.000 de persoane trăiau cu HIV în Grecia, epidemia fiind cauzată în mare parte de sexul neprotejat între bărbații care fac sex cu bărbați[19]. Criza financiară a avut un impact semnificativ asupra programelor HIV din țară, diminuând semnificativ serviciile de testare.

Asociația ”Positive Voice” a persoanelor care trăiesc cu HIV a creat servicii comunitare de testare HIV în cele mai mari orașe din țară.

Checkpoint - a fost lansat în Atena (2012) și în Salonic (2014), și încearcă să reducă numărul persoanelor nediagnosticate care trăiesc cu HIV, sifilis și hepatitele B și C, prin creșterea testării în rândul bărbaților care fac sex cu bărbați:

- include evaluări personalizate ale riscurilor pentru fiecare persoană care accesează serviciile, alături de consiliere personală pre- și post-test;
- informarea, testarea și distribuirea de materiale informative în baruri ale comunității LGBTQI+, la festivaluri, în centre de reabilitare și în tabere pentru refugiați.
- o unitate mobilă ajunge la grupurile cu risc ridicat din afara principalelor centre urbane;
- site-ul Checkpoint oferă informații despre prevenire, adresându-se bărbaților care fac sex cu bărbați și femeilor transgender.

Aceasta acțiune se bucură de susținerea autorităților naționale și a Centrului Elen pentru Controlul și Prevenirea Bolilor. Rapoartele epidemiologice naționale HIV/SIDA emise de autorități au constatat că mai mult de 30% din toate cazurile noi de HIV din Grecia din 2015 până în 2017 au fost identificate la cele două puncte de control din Atena și Salonic. Aceste servicii, dezvoltate de o organizație neguvernamentală, contribuie semnificativ la succesul strategiei de prevenire a infecției HIV din Grecia[20].

[19] HIV/AIDS surveillance in Greece. Data reported 31.12.2018. Ministry of Health (Greece); 2019 (https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2018/12/epidimiologiko-deltio-hiv-2018.pdf, accessed 27 August 2019).
[20] Chanos S. Comprehensive testing services in Athens and Thess Checkpoint. Power Point presentation at Zagreb European Testing Week (ETW)/Integrate meeting.

Recomandări

Colaborarea între autoritățile locale și organizațiile neguvernamentale în aria HIV/SIDA

Autoritățile și societatea civilă au adesea perspective diferite, care se pot însă completa reciproc. Pentru consolidarea acțiunilor derulate în aria HIV/SIDA, recomandăm formarea unor grupuri de lucru la nivel local între autorități și organizațiile neguvernamentale active în această arie. Colaborarea periodică între autoritățile locale, care dispun de instrumentele necesare abordării epidemiei HIV de la nivel local, și organizațiile neguvernamentale, care cunosc cel mai bine realitatea din teren, va crește semnificativ șansele ca această problemă de sănătate publică să fie adusă sub control într-un timp rezonabil.

Identificarea grupurilor vulnerabile HIV la nivel local și maparea nevoilor acestora

Programele de prevenire a infecției HIV trebuie adaptate nevoii de la nivel local. Pentru ca acest lucru să se întâmple, este nevoie mai întâi de identificarea grupurilor vulnerabile HIV de la nivelul comunității. Această acțiune poate fi derulată de organizațiile active la nivel local, în parteneriat cu autoritățile. Datorită capitalului de încredere dobândit de ONG-uri, acestea pot deveni intermediari între nevoile comunității și prioritățile autorităților locale.

Includerea acțiunilor dedicate ariei HIV/SIDA în strategiile de la nivel local

Ulterior identificării nevoilor de prevenire HIV de la nivel local, este necesară elaborarea unui plan de acțiune detaliat. Acesta trebuie să se întindă pe un orizont de timp mai larg și trebuie să cuprindă obiective specifice și indicatori de performanță. Este esențial ca la elaborarea acestui plan de măsuri să ia parte și societatea civilă. Nu în ultimul rând, toate măsurile specifice ariei HIV/SIDA trebuie incluse în strategiile autorităților locale.

Alocarea unor finanțări predictibile pentru acțiuni de prevenire HIV/SIDA derulate în colaborare cu organizații neguvernamentale

Pe baza nevoilor identificate la nivel local, este necesar ca autoritățile să aloce fonduri nerambursabile cu ajutorul cărora organizațiile neguvernamentale să își desfășoare acțiunile și programele de prevenire HIV. Condiția absolută ca aceste programe să fie sustenabile este ca fondurile puse la dispoziție de autoritățile locale să aibă un grad ridicat de predictibilitate și să fie proporționale cu necesarul real din teren. De asemenea, autoritățile locale pot își pot dezvolta propriile servicii dedicate prevenirii HIV/SIDA.

Anexa 1 - Fondurile alocate la nivel local și județean în aria HIV/SIDA

Tabelul 11 – Alocările destinate ariei patologice HIV/SIDA în județul Cluj și Municipiul Cluj-Napoca

Autoritate	Informație Solicitată	Anul 2017 (RON)	Anul 2018 (RON)	Anul 2019 (RON)	Anul 2020 (RON)
Primăria Municipiului Cluj-Napoca	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția de Asistență Socială	Fără răspuns la solicitare			
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA				
Consiliul Județean Cluj	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului	182,165,000	291,788,500	125,648,100	143,708,000
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA	1,500	38,500	36,000	36,500
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA	0	0	0	0

Tabelul 12 – Alocările destinate ariei patologice HIV/SIDA în județul Timiș și Municipiul Timișoara

Autoritate	Informație Solicitată	Anul 2017 (RON)	Anul 2018 (RON)	Anul 2019 (RON)	Anul 2020 (RON)
Primăria Municipiului Timișoara	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția de Asistență Socială	Fără răspuns la solicitare			
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA				
Consiliul Județean Timiș	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului	221,907,000	249,136,360	153,278,000	153,639,000
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA	5,475	5,475	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA	0	0	0	0

Tabelul 13 – Alocările destinate ariei patologice HIV/SIDA în județul Sibiu și Municipiul Sibiu

Autoritate	Informație Solicitată	Anul 2017 (RON)	Anul 2018 (RON)	Anul 2019 (RON)	Anul 2020 (RON)
Primăria Municipiului Sibiu	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția de Asistență Socială	23,577,550	28,169,280	33,664,300	39,840,380
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA	0	0	0	0
Consiliul Județean Sibiu	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului	Fără răspuns la solicitare			
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA				

Tabelul 14 – Alocările destinate ariei patologice HIV/SIDA în județul Bihor și Municipiul Oradea

Autoritate	Informație Solicitată	Anul 2017 (RON)	Anul 2018 (RON)	Anul 2019 (RON)	Anul 2020 (RON)
Primăria Municipiului Oradea	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția de Asistență Socială	39,301,000	47,497,000	55,878,000	60,524,000
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA	0	0	0	0
Consiliul Județean Bihor	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului	23,467,163	38,362,718	91,360,270	57,439,030
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA	0	0	0	0

Tabelul 15 – Alocările destinate ariei patologice HIV/SIDA în județul Hunedoara și Municipiul Deva

Autoritate	Informație Solicitată	Anul 2017 (RON)	Anul 2018 (RON)	Anul 2019 (RON)	Anul 2020 (RON)
Primăria Municipiului Deva	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția de Asistență Socială	20,005,854	21,790,249	25,657,575	21,999,167
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA	0	0	0	0
Consiliul Județean Hunedoara	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului	17,116,440	13,493,180	57,067,100	41,466,000
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA	0	0	0	0

Tabelul 16 – Alocările destinate ariei patologice HIV/SIDA în județul Galați și Municipiul Galați

Autoritate	Informație Solicitată	Anul 2017 (RON)	Anul 2018 (RON)	Anul 2019 (RON)	Anul 2020 (RON)
Primăria Municipiului Galați	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția de Asistență Socială	Fără răspuns la solicitare			
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA				
Consiliul Județean Galați	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului	105,341,440	131,376,713	66,465,711	52,857,856
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA	0	0	0	0

Tabelul 17 – Alocările destinate ariei patologice HIV/SIDA în județul Suceava și Municipiul Suceava

Autoritate	Informație Solicitată	Anul 2017 (RON)	Anul 2018 (RON)	Anul 2019 (RON)	Anul 2020 (RON)
Primăria Municipiului Suceava	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția de Asistență Socială	Fără răspuns la solicitare			
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA				
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA				
Consiliul Județean Suceava	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului	191,591,185	237,513,627	124,952,033	134,538,743
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA	0	0	0	0

Tabelul 18 – Alocările destinate ariei patologice HIV/SIDA în județul Botoșani și Municipiul Botoșani

Autoritate	Informație Solicitată	Anul 2017 (RON)	Anul 2018 (RON)	Anul 2019 (RON)	Anul 2020 (RON)
Primăria Municipiului Botoșani	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția de Asistență Socială	16,906,119	19,953,463	24,423,367	26,059,700
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA	0	0	0	0
Consiliul Județean Botoșani	Cuantumul total al fondurilor alocate pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului	103,440,545	128,092,298	78,173,945	99,838,300
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate persoanelor afectate de HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de schimb de seringi pentru consumatorii de droguri intravenoase	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de prevenire, educare și informare cu privire la HIV/SIDA	0	0	0	0
	Cuantumul total al cheltuielilor dedicate programelor de testare HIV/SIDA	0	0	0	0

Anexa metodologică

Raportul "Implicarea autorităților locale în furnizarea de servicii sociale de prevenire în aria HIV/SIDA" reprezintă prima analiză independentă din România cu privire la gradul de implicare al autorităților locale în problematica HIV/SIDA, cu accent pe serviciile de prevenire destinate grupurilor vulnerabile.

Toate datele prezentate în acest raport provin din surse oficiale, fiind disponibile public pe paginile de internet ale respectivelor instituții/autorități sau fiind obținute prin solicitări în baza Legii nr. 544/2001.

Datele cu privire la evoluția infecției HIV la nivel național și județean în perioada 2016-2020 au fost extrase din rapoartele Compartimentului pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România. Numărul de teste HIV efectuate în rândul consumatorilor de droguri injectabile la nivel național, în perioada 2007-2020, au fost extrase din aceeași sursă, având însă ca origine Direcțiile Județene de Sănătate Publică.

Concluziile cu privire la strategiile de dezvoltare județene și municipale din punct de vedere al conținutului acestora relevant pentru aria patologică HIV/SIDA au fost formulate în urma unei analize bazate pe rezultatele unor căutări ale cuvintelor cheie "HIV", "SIDA", "infecție", "transmisibil", "droguri", "testare", "prevenție", "prevenire", și a rădăcinilor acestor cuvinte.

Situația consumului de droguri la nivel local a fost evaluată prin examinarea rapoartelor anuale de activitate ale Agenției Naționale Antidrog din perioada 2016-2020, alături de adresarea către această instituție a unor solicitări în baza Legii nr. 544/2001.

Fondurile alocate pentru activități medicale și sociale desfășurate în beneficiul persoanelor afectate de HIV/SIDA de la nivel județean și municipal au fost solicitate prin intermediul Legii nr. 544/2001, în luna octombrie 2020.

Organizațiile neguvernamentale active în aria HIV/SIDA prezentate în acest raport au fost identificate prin căutări pe internet și consultări cu reprezentați ai unor astfel de organizații. Activitățile relevante ale organizațiilor enumerate au fost extrase de pe paginile de internet, din rapoartele de activitate și de pe paginile de Facebook ale tuturor organizațiilor neguvernamentale incluse în raport.

Actele normative examinate: Codul Administrativ, OUG nr. 162/2008, Legea nr. 180/2017.

Alte surse relevante de informație pentru prezentul raport: rapoarte ale Centrului European pentru Control al Bolilor (ECDC) privind infecția HIV, din perioada 2016-2020, alături de documente ale Programului Comun al Organizației Națiunilor Unite privind HIV/SIDA (UNAIDS).

© Datele prezentate în acest raport se fac cu citarea sursei conform formulării următoare:

Implicarea autorităților locale în furnizarea de servicii sociale de prevenire în aria HIV/SIDA – Observatorul Român de Sănătate, Romanian Angel Appeal, 2021.

Romanian Angel Appeal

#sos_project

Observatorul Român de Sănătate